

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Vilkårsændring med udvidelse af indvindings-
areal til gældende råstoftilladelse på

Engmosevej 6A, 4800 Nykøbing F.
Matr. nr. 2a, Nagelsti By, Toreby

i Guldborgsund Kommune

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Engmosevej 6A, 4800 Nykøbing F.
del af matr. nr. 2a, Nagelsti By, Toreby
i Guldborgsund Kommune

Dato: 16.03.2022

Sagsnummer EMN-2020-32775

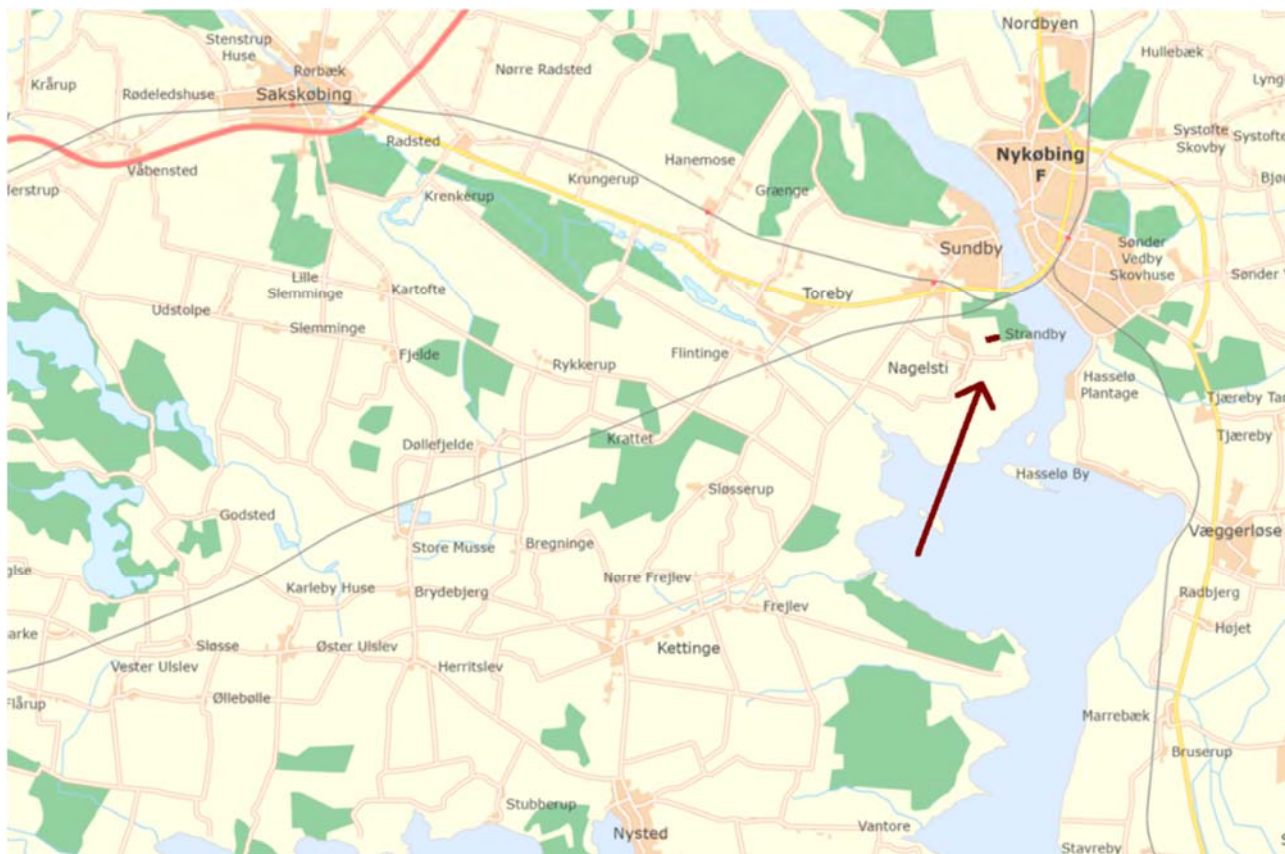
Oversigt

Engmosevej 6A, 4800 Nykøbing F. - matr. nr. 2a Nagelsti By, Toreby
--

Sagsnummer EMN-2020-32775

Ansøger, ejer og indvinder			
----------------------------	--	--	--

Navn:	BaneDanmark		
CVR-nr.:	18632276		
Adresse:	Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V		
Kontakt:	Projektleder Jens Aalund eller Mette Daugaard Petersen		
Telefon:	Jens: 4186 5586 Mette: 9354 7524	E-mail:	jeaa@bane.dk mdap@bane.dk

Oversigtskort og luftfoto. Udvidelsen omfatter det brun-farvede areal på ca. 3,5 ha. Se desuden bilag 1.

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.1.1	Begrundelse	7
1.2	JORDFORURENINGSLOVEN	7
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	8
2	AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	8
2.1	MILJØVURDERING (VVM)	8
3	VILKÅR	9
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	9
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	9
3.1.2	Råstofindvindingen	9
3.1.3	Tilladte driftstider	10
3.1.4	Støj	10
3.1.5	Forebyggelse mod forurening	10
3.1.6	Efterbehandling	11
4	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	12
4.1	ANSØGNINGEN	12
4.2	UDTALELSER	13
4.2.1	Høring af myndigheder, forsyningsselskaber og øvrige interessenter	13
4.2.2	Partshøring af udkast til afgørelse	13
5	GRAVE - OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	14
5.1	GRAVEPLAN	14
5.2	EFTERBEHANDLINGSPLAN	14
6	REGIONENS BEHANDLING OG VURDERING AF SAGEN	15
6.1	RÅSTOFLOVEN	15
6.1.1	Råstofplanen	15
6.2	MILJØBESKYTTELSE	16
6.2.1	Driftstider	16
6.2.2	Støj	16
6.2.3	Graveafstande og skråningsanlæg	17
6.3	GRUNDEVANDS-/HYDROLOGISKE FORHOLD	18
6.3.1	Forebyggelse mod forurening/grundvandsforhold	18
6.4	NATURBESKYTTELSE OG LANDSKABELIGE VÆRDIER	19
6.5	ØVRIGE HENSYN	19
6.5.1	Infrastruktur anlæg, herunder elledninger	19
6.5.2	Beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser	19
6.5.3	Ikke relevante hensyn	20
6.6	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	20
6.7	MILJØVURDERING (VVM)	21
6.8	ANDRE LOVGIVNINGER	21
6.8.1	Planloven landzonetilladelse	21
6.9	BEHANDLING OG VURDERING AF HØRINGSSVAR	21

6.9.1	Partshøring af udkast til råstoftilladelse.....	21
6.10	REGION S JÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	22
7	GENERELLE BESTEMMELSER.....	23
7.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	23
7.2	TILSYN OG BESIGTIGELSE	23
7.3	ARKÆOLOGI, UNDER INDVINDINGEN SAMT UDTALELSE FRA MUSEUM INDEN OPSTART	23
7.4	GRAVE- OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	23
7.5	RETURJORD.....	24
7.6	JORDFORURENING	24
7.7	GRUNDVAND.....	24
7.8	DRÆN	24
7.9	LEDNINGSREGISTERET.....	24
7.10	TELELEDNINGER	24
7.11	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	24
7.12	RÅSTOFAFGIFT	24
7.13	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER.....	25
8	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	26
8.1	KLAGE OVER REGION S JÆLLANDS AFGØRELSE	26
8.2	SØGSMÅL OVER REGION S JÆLLANDS AFGØRELSE	26
8.3	ORIENTERING	26

Bilag

1. Oversigtskort tilladelsesareal matr.nr. 2a Nagelsti By, Toreby
2. VVM-afgørelse fra Trafikstyrelsen
3. Graveplan
4. Efterbehandlingsplan
5. Notat støjberegning
6. Høringssvar Guldborgsund Kommune – 10-01-2022
7. Høringssvar TDC
8. Risikovurdering Natur-Grundvand
9. Væsentlighedsvurdering Natura2000 – 08-12-2021
10. Partshøringssvar BaneDanmark
11. Partshøringssvar lodsejer af matr.nr. 2a Nagelsti By, Toreby

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af ansøgning af 8. oktober 2021 og supplerende oplysninger i november-december 2021, og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed vilkårsændring til udvidelse af råstofindvinding af op til i alt 132.000 m³ lerjord over grundvandsspejl indenfor de i alt ca. 3,5 ha, der er vist på kortudsnit på side 3 og bilag 1. BaneDanmarks projekt omfatter aktiviteter på stort set hele markarealet af matrikel 2a Nagelsti By, Toreby på i alt ca. 16,5 ha. Men der søges kun tilladelse til udvidelse af gældende råstoftilladelse med råstofindvinding på et mindre delareal på ca. 2,9 ha af marken ud over den allerede gældende tilladelse på ca. 2,5 ha. Tilladelse til udvidelse omfatter dog et areal på ca. 3,5 ha, så der er plads til etablering af støjvold til afskærmning mod boliger mod sydøst.

Vilkårsændringen ændrer ikke på råstoftilladelsens gyldighedsperiode, som også for denne vilkårsændring gælder frem til 10. marts 2026.

Vilkårsændringen meddeles på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.1.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen for det udvidede areal (afsnit 5) på vilkår, som beskrevet i afsnit 3.1.1 og 3.1.6.

1.1.1 Begrundelse

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal meddeles vilkårsændring til udvidelse af råstofindvinding på det ansøgte areal, også selvom arealet ligger udenfor de i råstofplanen udlagte graveområder.

I afgørelsen om ændring af vilkår i den gældende råstoftilladelse på Engmosevej 6A har Region Sjælland lagt særlig vægt på, at den ansøgte udvidelse af indvinding af lerjord vil betyde en væsentlig besparelse af baneprojektets brug af de begrænsede ressourcer af sand og grus, som ellers ville være nødvendige for realisering af baneprojektet. Samtidig vil det begrænse det samlede projekts transport af jord/råstoffer væsentligt. Derved har Region Sjælland vægtet projektets bæredygtighed i forhold til råstofressourcerne højt og vurderet, at en tilladelse til udvidelse af den ansøgte råstofindvinding samlet set vil opfylde væsentlige samfundsmæssige interesser.

Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens §3 og fundet, at råstofindvindingen ud fra vurderingerne i afsnit 6 og med de nævnte vilkår, som er fastsat i afsnit 3, kan udvides på den ansøgte placering, så der bliver taget de nødvendige og tilstrækkelig hensyn til natur, miljø, grundvand, naboer og øvrige interesser.

Nærmere beskrivelse af Region Sjællands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit 6.

1.2 Jordforureningsloven

Region Sjælland træffer særskilt afgørelse vedr. jordforureningslovens² §52.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² LBK nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurennet jord, §52.

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området N173 nord og øst for indvindingsarealet eller andre Natura 2000-områder væsentligt³ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens nærmere vurdering fremgår af afsnit 6.6.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

Der findes ikke behov for afgørelser fra andre myndigheder jf. samordningspligten.

2.1 Miljøvurdering (VVM)

Trafikstyrelsen har den 14. december 2021 truffet VVM-screeningsafgørelse for den ansøgte råstofindvinding. Af denne VVM-screeningsafgørelse fremgår det, at projektet ikke vurderes at påvirke miljøet væsentligt, og at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering⁴.

Den samlede VVM-screeningsafgørelse fremgår af bilag 2.

³ BEK nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

⁴ LBK nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

3 Vilkår

3.1 Vilkår efter Råstofloven

Region Sjælland supplerer den gældende tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 2a Nagelsti By, Toreby fra 10. marts 2021 med nedenstående vilkår. Således gælder vilkårene i den gældende tilladelse fra 10. marts 2021 også for udvidelsesarealet, dog med de nedenstående tilføjelser, som særskilt gælder for udvidelsesarealet.

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

3.1.1.1 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen af det udvidede indvindingsareal skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan for udvidelsesarealet (afsnit 5 og bilag 3 og 4), der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Eventuelle ændringer i grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Sjælland.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Grave- og efterbehandlingsgrænser

De fastsatte grænser for indvinding på udvidelsesarealet består dels af en efterbehandlingsgrænse og gravegrænse. Gravegrænser er fastsat/beregnet med udgangspunkt i de gravedybder, der er angivet i ansøgningen. Derudover fastsættes der grænser for, hvor stejle de efterbehandlede skrånninger må være.

Udvidelsesarealet er i dette tilfælde afgrænset til ca. 3,5 ha af det i alt ca. 16 ha store markareal. Efterbehandlingsgrænsen definerer en slags respektafstand, hvor der må ske efterbehandling til. Gravegrænsen definerer, hvortil der må fortages råstofindvinding. Mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen må der ske efterbehandling.

- Der fastsættes følgende grave- og efterbehandlingsgrænser og maksimale skråningsanlæg ved efterbehandling for udvidelsesarealet:
 - efterbehandlingsgrænse på 0 meter mod nord og vest samt mod syd på delstrækning vest for højspændingsmast. Der må således her efterbehandles helt ud til tilladelsens afgrænsning.
 - efterbehandlingsgrænse på 8 meter mod øst og mod syd på delstrækning øst for højspændingsmast.
 - gravegrænsen fastsættes til minimum 10,5 meter fra skel/offentlig vej mod øst.
 - gravegrænsen fastsættes til minimum 20 meter fra skel mod syd, jf. det ansøgte.
 - ved efterbehandling ved tilførsel af ren jord forventes terrænet stort set udjævnet, og der fastsættes et maksimalt skråningsanlæg på 1:6.
 - ved efterbehandling uden tilførsel af ren jord fastsættes det maksimale skråningsanlæg til 1:3 (varierende mellem 1:2 og 1:4).
- Der gøres opmærksom på, at der på udvidelsesarealet findes tinglyste rettigheder vedr. elledning og elmast, som indvinder skal respektere, eller lave aftale med rettighedshaver om.

3.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, læsning og transport på udvidelsesarealet:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 18.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdage kl. 08.00 – 14.00, dog ikke helligdage.

3.1.4 Støj

3.1.4.1 Støjdæmpende foranstaltninger

- Eksisterende støjvold og pladehegn begge 4 meter høje op imod boligejendomme på Engmosevej vest for indvindingsområdet samt eksisterende pladehegn syd for indvindingsareal skal fastholdes i hele indvindingsperioden for det udvidede indvindingsareal i overensstemmelse med ansøgningen og forudsætningerne i støjberegninger af 31. januar 2022 (bilag 5).
- Det eksisterende pladehegn op imod boligejendomme på Engmosevej vest for indvindingsområdet skal inden indvinding på udvidelsesarealet forlænges 30 meter mod nord samt mod sydøst ind til støjvold i overensstemmelse med ansøgningen og forudsætningerne i støjberegninger (bilag 5).
- Der skal etableres min. 3 meter høje støjvolde øst og sydøst for indvindingsområdet i overensstemmelse med ansøgningen og forudsætningerne i støjberegninger (bilag 5). Etablering af støjvolde må ikke være til hinder for afledning af overfladevand fra nabomatrikler uden tilladelse fra Guldborgsund Kommune som vandløbsmyndighed.

3.1.4.2 Materiel

- Der må ikke ske samtidig anvendelse af gravemaskiner indenfor eksisterende/vestlige områder og den vestlige del af udvidelsesarealet. Ønskes der anvendelse af to gravemaskiner samtidigt i det samlede graveområde, og den ene gravemaskine arbejder i det eksisterende vestlige graveområde, må den anden gravemaskine således kun anvendes i den østlige del af udvidelsesområdet (øst for højspændingsmast). Der må gerne arbejde to gravemaskiner samtidigt i udvidelsesområdet.
- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet og støjberegningerne beskrevne. Ændringer, som medfører et øget antal maskiner eller mere støjende maskiner, skal anmeldes til Region Sjælland senest 4 uger før ibrugtagning. Regionen kan i denne periode stille supplerende vilkår.

3.1.4.3 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 70 dB(A) i tidsrummet 07.00 - 17.00, mandag til fredag, i op til 7 arbejdsdage i forbindelse med hhv. etablering og nedlæggelse af støjvolde samt terrænreguleringer.

3.1.5 Forebyggelse mod forurening

3.1.5.1 Gødningstoffer og sprøjtemidler

- Der må ikke anvendes gødningstoffer og sprøjtemidler inden for udvidelsesarealet, hvor råstofindvinding er påbegyndt og på det efterbehandlede areal. Forbuddet er varigt og gældende fra tidspunkt for opstart af afrømning.

3.1.5.2 Dræn

- Der må ikke afledes drænvand til det gravede areal. Se også afsnit 7.8.

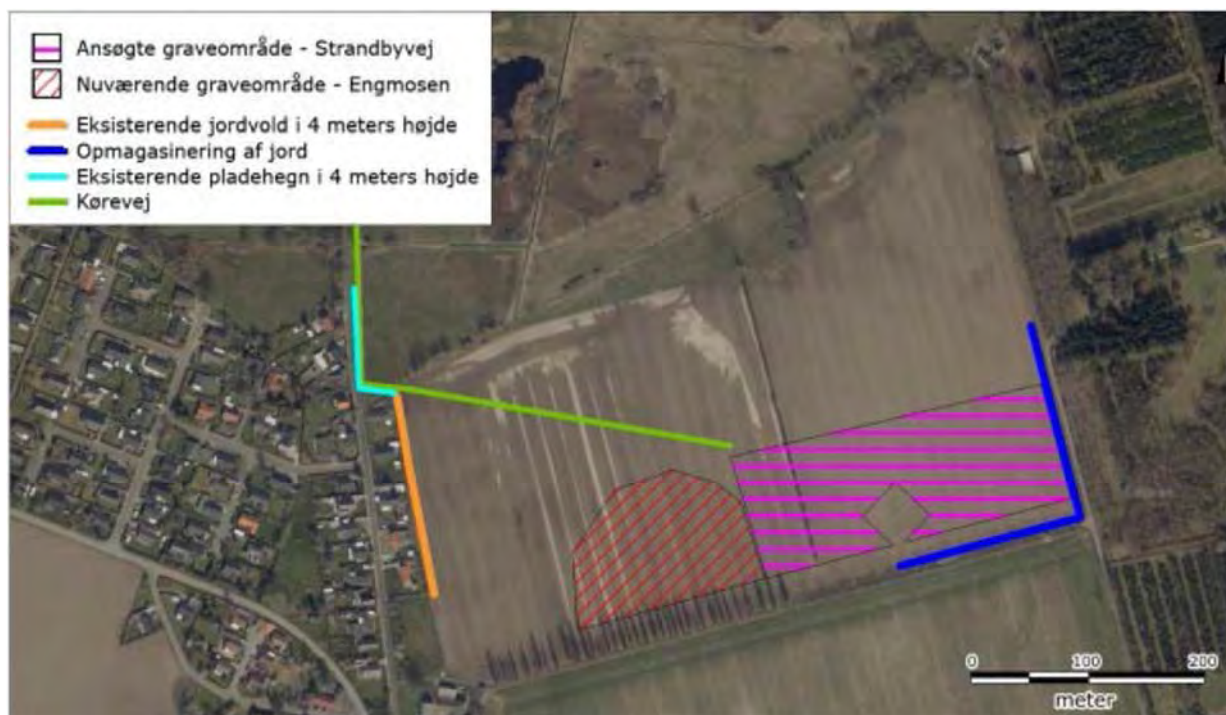
3.1.6 Efterbehandling

- Region Sjælland skal godkende valg af scenarie for efterbehandling og endelig efterbehandlingsplan.
- Såfremt der opnås dispensation fra Jordforureningslovens § 52 må genopfyldningen af arealerne ikke overstige oprindeligt terræn.
- Ved efterbehandlingen ved tilførsel af ren jord skal arealet efterlades jævnt og med maksimal hældning på 1:6.
- Ved efterbehandling uden eller delvis tilførsel af ren jord skal arealet efterlades med maksimale skråningsanlæg på 1:3, varierende mellem 1:2 og 1:4.
- Ved efterbehandling uden eller delvis tilførsel af ren jord skal området indrettes på en sådan måde, at der ikke kan ske større overfladeafstrømning fra tilstødende arealer til det efterhandlede område.

4 Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningen

- Endelig ansøgningsmateriale af 8. oktober 2021 med supplerende materiale den 14. oktober, 8. og 9. december 2021 samt 28. og 31. januar 2022.
- Ansøgning om udvidelse af indvinding af råstoffer sker som en del af BaneDanmarks samlede baneprojekt E2011, der er en del af Ringsted-Femern Banen.
- Det ansøgte areal på del matr.nr. 2a Nagelsti By, Toreby i Guldborgsund Kommune er en udvidelse af allerede gældende indvindingstilladelse på samme matrikel.

Kort over ansøgt udvidelsesareal (pink stribet mod øst) samt gældende tilladelsesareal til råstofindvinding (rød stribet mod vest)

- Det ansøgte graveareal udgør ca. 2,9 ha ekskl. kantareal (vist med pink stribet ovenfor). Firkantet 'hul' i det pink-stribede er ansøgt om medtaget som udvidelsesareal, da elmast på dette areal muligvis når at blive fjernet, inden indvinding er færdig.
- Der søges om indvinding af op til 132.000 m³ lerjord om året, med en samlet mængde på i alt ca. 132.000 m³ på udvidelsesarealet.
- Der søges om tilladelse til gravningen indtil 5 år, men hvis alt går planmæssigt forventes projektet afsluttet i løbet af 2023.
- Grave- og efterbehandlingsplan – se hhv. afsnit 5.1 og 5.2.
- Til indvindingen benyttes gravemaskine, gummiged og dumpere samt dozer til afrømning og etablering af støjvolde.

4.2 Udtalelser

4.2.1 Høring af myndigheder, forsyningsselskaber og øvrige interessenter

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Guldborgsund Kommune
- De nærmeste naboer til arealet
- Museum Lolland-Falster
- Forsyningsselskaberne: Vandforsyningen Østlolland, Energinet.dk, Cerius, Radius Elnet, SEAS-NVE, TDC, Fibia, Ørsted

Regionen har modtaget høringssvar fra: Guldborgsund Kommune (se bilag 6) og TDC (se bilag 7).

Regionens behandling og vurdering af høringssvar fremgår af afsnit 6.9.

4.2.2 Partshøring af udkast til afgørelse

Udkast til afgørelse om vilkårsændring til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer er jf. forvaltningsloven⁵ udsendt i partshøring til:

• BaneDanmark (ansøger)	• Engmosevej 14, 4800 Nagelsti
• Bygaden 37, 4800 Nagelsti	• Engmosevej 21, 4800 Nagelsti
• Bøgetvej 153 (ejer af Strandbyvej 3), 4800 Nagelsti	• Engmosevej 23, 4800 Nagelsti
• Engmosevej 6A, 4800 Nagelsti	• Engmosevej 25, 4800 Nagelsti
• Engmosevej 6B, 4800 Nagelsti	• Engmosevej 27, 4800 Nagelsti
• Engmosevej 8, 4800 Nagelsti	• Strandbyvej 1, 4800 Nagelsti
• Engmosevej 10, 4800 Nagelsti	• Strandbyvej 3, 4800 Nagelsti
• Engmosevej 12, 4800 Nagelsti	• Strandbyvej 8, 4800 Nagelsti
	• Guldborgsund Kommune

For at kunne betragtes som part i sagen, skal man efter forvaltningsloven have en væsentlig individuel interesse i sagen.

Region Sjælland har vurderet, at følgende er parter i sagen: lodsejer til det ansøgte areal, BaneDanmark som ansøger/indvinder, ejere af nabomatrikler samt de ejere og beboere inden for 250 meter fra indvindingsarealet, som bor direkte ud til/tættest på indvindingsarealet.

Region Sjælland har i vurderingen af, hvem der betragtes som part i sagen, lagt vægt på, om vedkommende er direkte nabo eller bor tæt på og direkte ud imod det ansøgte udvidelsesareal, og dermed kan tænkes at blive væsentligt påvirket af selve råstofgraveaktiviteten i BaneDanmarks samlede projekt.

Regionen har modtaget partshøringssvar fra BaneDanmark (se bilag 10) vedr. konkret formulering af vilkår om anvendelse af maskiner ved råstofindvindingen.

Regionen har derudover modtaget høringssvar på vegne af lodsejer af naboareal (matr.nr. 2a Nagelsti By, Toreby) med bemærkninger vedr. dræn og vandafledning (se bilag 11). Høringssvaret er indkommet efter høringsfristen, men er alligevel vurderet og behandlet af regionen.

Regionens behandling og vurdering af høringssvar fremgår af afsnit 6.9.

⁵ LBK nr. 433 af 22. april 2014 Bekendtgørelse af forvaltningsloven, § 19.

5 Grave - og efterbehandlingsplan

5.1 Graveplan

Indvindingen på udvidelsesarealet startes op med en kort anlægsfase, hvor arealet gøres klar til råstofindvinding ved afrømning af muld samt etablering af nødvendige støjdæmpende foranstaltninger (støjvold og udvidelse af pladehegn).

BaneDanmark forventer kun (men er ikke begrænset til), at råstofindvindingen vil foregå i sommerhalvåret (2. og 3. kvartal). Indvindingen vil være styret af det overordnede baneprojekts behov for jord, ligesom tørre perioder forventes at blive udnyttet til mere intensiv indvinding af råstoffer – dog inden for tilladelsens gældende vilkår.

Råstofferne (moræner) graves op og køres væk uden yderligere oparbejdning. For at sikre opgravning af materialer i tørre perioder, kan det blive nødvendigt at etablere et eller flere midlertidige oplag. Der foretages ikke vask eller sortering af de opgravede råstoffer.

Overordnet graveplan for udvidelsesarealet fremgår af bilag 3.

5.2 Efterbehandlingsplan

Der arbejdes med to scenarier for efterbehandling af udvidelsesarealet hhv. efterbehandling ved fuld opfyldning eller ingen/delvis opfyldning med ren, geoteknisk dårlig overskudsjord fra Ringsted-Femern projektets anlægsarbejde (se nærmere i bilag 4).

Hvilken løsningsscenarie det ender med, afhænger af om Region Sjælland meddeler dispensation til indbygning af jord i råstofgraveområdet og hvor meget geoteknisk dårlig overskudsjord fra baneprojektet, der er til at fylde op med. Valg af endelig scenarie og retableringsplan træffes/udarbejdes af ansøger i dialog med Region Sjælland og med Guldborgsund Kommune som høringsberettiget.

Scenarie 1: Efterbehandling med fuld opfyldning

Opnås der tilladelse til genindbygning af uforurenet jord i råstofgraven på udvidelsesarealet, vil graven blive fyldt op med dokumenteret uforurenet dæmningsfyld fra baneprojektet nord for arealet. Afslutningsvis vil den overjord (muld og jord), der indledningsvist blev afrømmet, blive udlagt på indvindingsarealerne. Terræn vil således blive retableret og arealet vil fremstå i lighed med før gennemførelse af projektet.

Scenarie 2: Efterbehandling uden eller kun delvis opfyldning

Opnås der ikke dispensation til genindbygning af uforurenet jord fra baneprojektet, eller er der ikke jord nok til at fylde op, vil udvidelsesarealet blive reetableret med en del af det afrømmede muld og jord til naturområde. Terrænet vil fremstå lavere end i dag.

De overordnede retningslinjer for efterbehandlingen er beskrevet i afsnit 3.1.6.

6 Regionens behandling og vurdering af sagen

6.1 Råstofloven

Ved råstoflovens anvendelse skal der foretages en afvejning af råstofressourcernes omfang, kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt erhvervsmæssige hensyn mod hensynene til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

6.1.1 Råstofplanen

Råstofplanen formål er at sikre, at råstofloven interesseafvejning tilgodeses, således at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og således, at indvinding og efterbehandling tilrettelægges, så arealet efterfølgende kan indgå som led i anden arealanvendelse.

Det ansøgte graveareal/udvidelsesarealet ligger udenfor den gældende råstofplans grave- eller interesseområder, hvor graveområderne ifølge råstofplanen er reserveret til råstofindvinding. Jf. råstofplanens retningslinje 2 kan der kun undtagelsesvis meddeles indvindingstilladelse uden for graveområder, og kun hvis væsentlige samfundsinteresser eller særlige forhold taler for det. Af væsentlige samfundsinteresser er der i råstofplanens retningslinje 2 nævnt følgende:

- indvinding af et særligt og efterspurgt råstof
- kortvarig indvinding til større anlægsprojekter
- hvis der søges om mindre udvidelse af en eksisterende gravning

Den her ansøgte råstofindvinding af moræneler til stabil opbygning af banedæmning er en meget atypisk råstofftype, hvorfor der i råstofplanen ikke er udlagt hverken grave- eller interesseområder til denne type råstoffer.

Hvis der ikke gives tilladelse til den ansøgte udvidelse af råstofindvinding, vil baneprojektet skulle realiseres ved brug af andre grusmaterialer, som der er større knaphed på. Det vil derfor ud fra en betragtning om at spare på de ikke-fornybare råstofressourcer af sand/grus være hensigtsmæssigt, at der til det konkrete baneprojekt benyttes det ansøgte morænejord til substituering af en del af projektets behov for sand/grus.

Endvidere vil den ansøgte udvidelse af råstofindvinding foretages kortvarigt i forbindelse med BaneDanmarks baneprojekt, altså et større infrastrukturprojekt, hvilket netop er nævnt som én af retningslinjens undtagelsesmuligheder. Ved indvinding af den ansøgte lerjord vil projektet ud over at spare på sand/grusressourcerne også minimere behovet for transport af jord/grus væsentligt. Den ansøgte indvinding af lerjord sker kun 700 meter fra banetraceet, hvor det skal benyttes i stedet for, at sand/grus skal transporteres til projektet fra anden råstofgrav væsentligt længere væk.

Den ansøgte råstofindvinding er en udvidelse af gældende indvindingstilladelse på samme matrikel, men vurderes selv ved udvidelsen af begrænset volumenmæssig omfang. Den ansøgte udvidelse af indvinding og retablering vil ske indenfor en begrænset periode på forventeligt 2 år, hvilket er en

forlængelse af gældende tilladelse med forventeligt 1 år. Eventuelle gener for de omkringboende vurderes dog stadig at forekomme indenfor en kort tidshorisont sammenlignet med andre råstofgrave. Tilladelse til udvidelse af råstofindvindingen gives for en 4 årig periode med samme udløbstidspunkt som den allerede gældende indvindingstilladelse. Råstoftilladelser gives jf. almindelig praksis og klagenævnsafgørelser oftest for en 10 årig periode med mindre helt særlige forhold taler for andet. Det er her valgt at halvere perioden fra 10 til 4/5 år, så der stadig vil være mulighed for tidsmæssig tilpasning af projektopstart og eventuelle forsinkelser i projektet, uden at indvindingstilladelsen risikerer at udløbe inden projektet kan færdiggøres. Der er for nærværende vilkårsændring om udvidelse valgt samme udløbstidspunkt som for den allerede gældende tilladelse af hensyn til de omkringboende, og da der i den allerede gældende tilladelse er taget hensyn til de erhvervsmæssige interesser i forhold til mulighed for projektilpasning i tilfælde af eventuelle forsinkelser i projektet.

Region Sjælland vurderer ud fra en samlet afvejning, at der i det konkrete projekt både er væsentlige samfundsinteresser samt særlige forhold, som taler for undtagelsesvis at meddele tilladelse til udvidelse af råstofindvinding, selvom indvindingen sker uden for de i råstofplanen udlagte graveområder.

6.2 Miljøbeskyttelse

6.2.1 Driftstider

De fastsatte tidspunkter for drift i råstofindvindingen er meddelt jf. det ansøgte. Regionen vurderer ikke, at der i sagen fremgår oplysninger om væsentlige årsager til at fravige de ansøgte driftstider.

6.2.2 Støj

Med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" er det vurderet, at boliger i Nagelsti landsby vest for det ansøgte areal samt boliger ved Strandbyvej sydøst for det ansøgte svarer til områdetype 5 "Boligområde for åben og lav bebyggelse", da dette vurderes at være den faktiske anvendelse. For områdetype 5 er den vejledende støjgrænse på 45 dB i dagperioden.

Det ansøgte areal samt de enkeltliggende boliger nordøst for det ansøgte vurderes at være omfattet af "områdetype 8, det åbne land". Af vejledningen fremgår det, at fastsættelse af støjgrænser for denne områdetype skal ske efter en konkret vurdering. En virksomhed, der påfører omgivelserne en væsentlig støjbelastning, bør ikke placeres i det åbne land, medmindre det er den eneste naturlige placering af virksomheden, blandt andet råstofindvindingsvirksomheder, der i højere grad er bestemt af de geologiske forekomster end støjhensyn.

Som udgangspunkt ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser er Miljøstyrelsen af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i områdetype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder". Således vurderes de enkeltliggende boliger nordøst for det ansøgte ud fra en støjgrænse i dagsperioden på 55 dB.

Der er udført støjberegninger for forskellige situationer af råstofindvindingen. I støjberegningerne er der beskrevet følgende støjdæmpende foranstaltninger som forudsætning for råstofindvindingen, så de vejledende støjgrænser kan overholdes: fastholdelse af den allerede etablerede støjvold samt pladehegn op mod ejendomme på Engmosevej vest for indvindingsområdet, forlængelse af eksisterende pladehegn op mod ejendomme på Engmosevej, fastholdelse af eksisterende pladehegn syd for indvindingsareal, etablering af nye støjvolde øst og sydøst for udvidelsesarealet.

Endvidere forudsættes det, at der ikke er samtidig anvendelse af gravemaskiner indenfor eksisterende/vestlige indvindingsareal og den vestlige del af udvidelsesarealet.

Støjberegningerne viser, at støjgrænserne på 55 og 45 dB for hhv. de enkeltliggende ejendomme nordøst for gravearealet og boligområdet mod øst samt mod sydøst vil kunne overholdes ved fastholdelse/etablering af de støjdæpende foranstaltninger nævnt i afsnittet ovenfor.

De indledende arbejder ved opstart af udvidelsesarealet betragtes som en midlertidig anlægsfase, hvor blandt andet den nye støjvold mod sydøst etableres. Region Sjælland har meddelt lempelse af de vejledende støjgrænser til max 70 dB i op til 2 uger hhv. i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet på hverdage mellem kl. 7-18. Det er valgt at anvende en grænseværdi på 70 dB som grundlag for vurdering af støjen i anlægsfasen, da denne grænseværdi er almindeligt anvendt for bygge- og anlægsaktiviteter, herunder også i Guldborgsund Kommune, og det er også denne grænseværdi som gælder for støjen på BaneDanmarks overordnede anlægsprojekt på/ved jernbanen. Og jf. støjnotatet (bilag 5) vil råstofindvindings anlægsfase ikke medføre overskridelse af støjgrænsen for anlægsarbejde på 70 dB.

Støjberegningerne for den efterfølgende driftsfase forudsætter anlæg af støjvolde, som sker i forbindelse med, at overjorden afrømmes fra arealer. I anlægsfasen er omgivelserne mere udsat for støjpåvirkning, da anlægsarbejderne med etablering af støjvolde foregår i niveau med terræn. Anlægsarbejdet foregår også tæt på beboelse, hvor der i denne fase naturligt ikke er støjbeskyttelse. Afrømning af jord og anlæg af støjvolde vurderes dog at være essentielt for den efterfølgende støjbeskyttelse, hvorfor Region Sjælland har meddelt lempelse af de vejledende støjgrænser i op til 7 arbejdsdage hhv. i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet svarende til Guldborgsund Kommunes støjgrænser for midlertidige aktiviteter på 70 dB.

Regionen vurderer på baggrund af støjnotatet og de udførte støjberegninger, at udvidelsen af råstofindvindingen med de fastsatte vilkår om støjdæpende foranstaltninger godt vil kunne overholde de vejledende støjgrænser, samt overholde den lempede støjgrænse på 70 dB for de midlertidige aktiviteter i anlægsfasen og ved efterbehandling.

Det skal dog bemærkes, at støjen fra anlægsaktiviteterne ved og på banetraceet ikke er reguleret af denne råstoftilladelse men af kommunen. For den omkringliggende byggeplads gælder (jf. regionens oplysninger) en støjgrænse på 70 dB i dagtimerne.

6.2.3 Graveafstande og skråningsanlæg

Formålet med at fastsætte graveafstande er at sætte nogle passende rammer for råstofindvindingen ved afvejning mellem erhvervsinteresser og de omkringboende.

Den fastsatte efterbehandlings- og graveafstande er fastsat jf. det ansøgte men præciseret med afstande til skel/vej for at sikre, at der ikke uforvarende graves uden for tilladelsesområdet.

Efterbehandlingsgrænsen er på flere delstrækninger sat til 0 meter, da tilladelsesarealet/indvindingsarealet er begrænset til kun at omfatte det nødvendige i forhold til BaneDanmarks projekt. Der er ved fastlæggelse af tilladelsesarealet taget hensyn til en vis afstand til skel, veje mv. for at mindske generne fra råstofgraven for naboer.

Ved efterbehandling med tilførsel af ren jord forventes terrænet udjævnet, men der er fastsat en maksimal hældning på 1:6, så det kan tilpasses omgivelserne.

Ved efterbehandling uden eller delvist tilførsel af ren jord skal blivende periferiskråninger udføres med en gennemsnitlig hældning ikke stejlere end 1:3, varierende mellem 1:2 til 1:4.

6.3 Grundvands-/hydrologiske forhold

6.3.1 Forebyggelse mod forurening/grundvandsforhold

Det ansøgte graveareal er beliggende i OD område (område med drikkevandsinteresser), men udenfor OSD (område med særlige drikkevandsinteresser).

Der er i forbindelse med råstofindvinding i 2021 jf. gældende tilladelse konstateret forekomst af vandførende kalklag. Grundvandspotentialet i det primære grundvandsmagasinet i kalk/skrivekridtet er højt, og ved blotlægning af kalklag i forbindelse med råstofindvindingen jf. den gældende tilladelse kunne det ses, at der sivede vand ud fra kalklagene. De udsivende vandmængder blev i 2021 og vil jf. ansøgningen fortsat blive begrænset ved tildækning med ler i tilfælde af, at det træffes under gravearbejdet, idet moræneleret ved højt vandindhold ikke kan anvendes til indbygning.

I udvidelsesområdet er der udført prøvegravninger, hvor der ikke blev truffet nogle af de vandførende kalklag eller grundvand. Selvom der skulle træffes vandførende kalklag vil disse blive tildækket med ler, og det er fortsat vurderingen, at der kun indvindes over grundvandsspejlet.

Region Sjælland er ikke enig i Rambølls tolkning af de geologiske forhold ved indvindingsarealet og mener derfor ikke, at alle vurderinger i Rambølls notat 'Risikovurdering natur-grundvand' (bilag 8) kan bruges. Region Sjælland vurderer, at der er tale om tunneldalaflejringer og vurderer det som overvejende sandsynligt, at de konstaterede kalklag hovedsageligt er adskilt fra den underliggende kalk. Dermed vurderes de konstaterede kalklag ikke at kunne fungere som transportåre fra overfalde til grundvandsmagasin og vurderes dermed at have lille betydning for risikoen for det dybe grundvandsmagasin. Imidlertid er grundvandspotentialet højt i området, og der vurderes derfor stor grundvandssårbarhed. Når der ved råstofindvindingen fjernes de øverste lerlag øges sårbarheden yderligere.

Grundet opadrettet og højt grundvandspotentiale vurderes dyb indtrængen til grundvandsmagasin ikke sandsynlig. Imidlertid vil fluktuationer i det højtliggende grundvand betyde, at tilførte stoffer vil kunne trænge langt nok ned til at blive transporteret med grundvandet mod lavereliggende arealer, herunder naturområdet nord og øst for indvindingsområdet.

Regionen vurderer som Rambøll, at indvindingen af råstoffer ikke i sig selv udgør en risiko for grundvandet, men regionen vurderer, at arealets sårbarhed vil øges og derfor at fortsat anvendelse af gødning og pesticider vil give anledning til risiko for påvirkning af grundvandskvaliteten i nærområdet, herunder i Natura 2000 området og de våde naturtyper nord-øst for indvindingsarealet.

Som følge heraf stilles der derfor supplerende vilkår for udvidelsesarealet til forebyggelse af forurening, som har til formål at hindre/mindske risiko for forurening af jord, natur og grundvand med næringsstoffer eller pesticider. Der er således stillet vilkår om varigt forbud imod anvendelse af gødning og pesticider på udvidelsesarealet samt vilkår om, at der ikke må ledes drænvand til det efterbehandlede areal. Endvidere stilles vilkår om, at udvidelsesarealet efterbehandles på en sådan måde, at der ikke kan ske større overfladeafstrømning fra tilstødende arealer til det efterbehandlede område.

Udvidelse af indvinding af råstoffer vurderes med de stillede vilkår ikke at have nogen negativ påvirkning af grundvandet eller de hydrologiske forhold, hverken i kvaliteten eller mængde.

Det vurderes, at vilkårsfastsættelse i forhold til forebyggelse af forurening sammen med de forudsætninger, der er fremgår af ansøgningsmaterialet vedrørende forebyggelse mod forurening af jord og grundvand, er tilstrækkelige.

6.4 Naturbeskyttelse og landskabelige værdier

Umiddelbart nord for det ansøgte indvindingsområde ligger Engmosen, et lavtliggende moseareal med flere forskellige våde naturtyper, herunder enge, rigkær, ellesumpe og vandhuller/søer.

Hensyn vedr. natur, Natura 2000 og bilag IV-arter er dels beskrevet i afsnit 6.3 Grundvand-/hydrologiske forhold ovenfor samt afsnit 6.6 Natura 2000 mv. nedenfor.

I forhold til landskabelige værdier har Region Sjælland ud fra tilsyn samt vurdering af området indsat vilkår for blandt andet efterbehandlingen. Indvinding af grus er en irreversibel proces, hvorfor der vil blive en påvirkning af landskabskarakteren. De overordnede vilkår for efterbehandlingen, hvor det præciseres, hvordan efterbehandlingen skal foretages, har til hensigt at mindske den visuelle påvirkning af arealet efter endt indvinding og samtidig tage hensyn til naturmæssige interesser.

6.5 Øvrige hensyn

6.5.1 Infrastrukturanlæg, herunder elledninger

På det ansøgte udvidelsesareal er der en elmast med elledning i en nordvest-sydøst gående linje hen over udvidelsesarealet. Der er tinglyste rettigheder vedr. elledningen på den ansøgte matrikel. Areal omkring elmasten var i første omgang ikke medtaget i ansøgningsarealet af ansøger. Arealet omkring elmasten er supplerende bedt inddraget i udvidelsesarealet, da ansøger har oplyst, at ledningsejer har planer om at fjerne mast og elledning.

Region Sjælland har vurderet, at det ikke vil give nogen væsentlig betydning at medtage maste-arealet i tilladelse til udvidelse af råstofindvindingen, da egentlig råstofindvinding indenfor areal med tinglyste rettigheder vil forudsætte aftale mellem ledningsejer og råstofindvinder. Dette er anført til information i afsnit 3.1.2.1. Desuden følger almindelige bestemmelser om ledningsregister og teleledninger, jf. afsnit 7.9 og 7.10.

6.5.2 Beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser

Der er i forbindelse med regionens sagsbehandling samt foretaget høring af Museum Lolland-Falster. Ligeledes har Trafikstyrelsen foretaget høring i forbindelse med deres sagsbehandling om vurdering af virkning på miljøet (VVM).

Region Sjælland og Trafikstyrelsen har ikke modtaget høringssvar fra Museum Lolland-Falster.

Region Sjælland vurderer, at der ikke er oplysninger om væsentlige arkæologiske interesser på det ansøgte areal.

Der vurderes heller ikke at være væsentlige geologiske interesser i forbindelse med udvidelsen af indvindingen. Dels grundet den begrænsede gravedybde, hvorfor der ikke vurderes at fremkomme

egentlige geologiske profiler, og dels da udvidelses arealet ikke forventes at adskille sig fra det eksisterende indvindingsareal.

6.5.3 Ikke relevante hensyn

Der er ingen væsentlige rekreative interesser på arealet i dag ud over ejers jagt, da arealet fremstår som mark.

Byudvikling, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold findes ikke at være relevante hensyn i den nærværende sag om vilkårsændring.

6.6 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Regionen vurderer, at den ansøgte udvidelse af råstofindvinding med de stillede vilkår ikke i sig eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-område N173 'Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand' nord og øst for indvindingsarealet eller andre Natura 2000-områder væsentligt⁶. Herunder vurderes det, at det ansøgte ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Region Sjælland har i vurderingen taget udgangspunkt i artsdata fra den statslige miljøportal samt vurderet det konkrete ansøgte areal i forhold til den ansøgte råstofindvinding og dets mulige påvirkning af nærmeste Natura 2000-område samt bilag IV-arter. Regionen har lagt vægt på Natura 2000 væsentlighedsvurdering (bilag 9) af den ansøgte udvidelse, som BaneDanmark fået udarbejdet som en del af det samlede ansøgningsmateriale.

Region Sjælland er hovedsagelig enig i væsentlighedsvurderingens konklusioner om, at udvidelse af råstofindvindingen ikke vil påvirke de hydrologiske forhold eller Natura 2000 området væsentligt, eller være til hindre for, at Natura 2000 området kan opfylde sine bevaringsmålsætninger.

Med indvinding af det øverste lerlag vurderer Region Sjælland dog, at grundvandets sårbarhed forøges på arealet. Region Sjælland har på baggrund heraf og vurderingerne vedr. grundvands-/hydrologiske forhold i afsnit 6.3 vurderet, at der vil være behov for vilkår til at imødegå risiko for påvirkning med næringsstoffer eller pesticidrester via det højtliggende grundvand til våd-/naturområder mod nord og øst. Regionen har derfor stillet supplerende vilkår om varigt forbud imod anvendelse af gødning og pesticider på udvidelsesarealet samt vilkår om dræn til forebyggelse af forurening – se nærmere i afsnit 6.3. Vilkårene har til formål at forhindre en påvirkning af det nærliggende natur-/Natura 2000-område nord og øst for indvindingsområdet med næringsstoffer eller pesticidrester som følge af råstofindvindingen.

Guldborgsund Kommune har ikke haft nogen bemærkninger til den udarbejdede Natura 2000 væsentlighedsvurdering eller risikovurdering.

⁶ BEK nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1 og § 7, stk. 3.

6.7 Miljøvurdering (VVM)

Råstofindvinding hører under planlovens regler om VVM-pligt⁷. Trafikstyrelsen traf den 14. december 2021 afgørelse om VVM-screening og har deri vurderet, at det ansøgte projekt ikke er VVM-pligtigt.

Særligt har Trafikstyrelsen i afgørelsen om, at projektet ikke er VVM-pligtigt, vurderet at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter antages at kunne påvirke det nærliggende Natura 2000-område væsentligt. Ligeledes vurderer Trafikstyrelsen, at det ansøgte ikke vil have væsentlig påvirkning på miljøet eller på bilag IV-arter.

6.8 Andre lovgivninger

6.8.1 Planloven landzonetilladelse

Råstofindvinding er omfattet af undtagelsesbestemmelser i planloven og kræver derfor ikke landzonetilladelse.

Den ansøgte råstofindvinding betragtes som en del af det samlede baneprojekt og er derfor omfattet af anlægslovens bestemmelser. Derfor skal der ikke søges om landzonetilladelse til opstilling af materiel, mandskabsvogne mv. jf. anlægslovens §12.

6.9 Behandling og vurdering af høringssvar

Region Sjælland har i forbindelse med sagsbehandling foretaget høring af parter og interessenter i henhold til afsnit 4.2.

Regionen modtog høringssvar fra Guldborgsund Kommune (se bilag 6) og TDC (se bilag 7).

De modtagne høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i de stillede vilkår i denne tilladelse. Desuden vurderer regionen, at nogle af bemærkningerne blandt andet vedr. sanitært spildevand skal håndteres via BaneDanmarks samlede projekt, som ikke er omfattet af Region Sjællands myndighedsområde vedr. råstofloven.

6.9.1 Partshøring af udkast til råstof tilladelse

I forbindelse med partshøring af vilkårsændring med udvidelse af indvindingsareal har Region Sjælland modtaget høringssvar fra BaneDanmark (høringssvaret er vedlagt i bilag 10). BaneDanmarks bemærkninger går konkret på formuleringen af et enkelt vilkår (pkt. 3.1.4.2) om anvendelse af materiel i forhold til støjberegningerne, og BaneDanmark har forslag til ændret formulering. Desuden har BaneDanmark efter fremsendelse af andet høringssvar fra nabo vedr. dræn og afvanding haft mulighed for at kommentere på dette (se bilag 10).

Region Sjælland er enig med BaneDanmark i, at den første formulering af vilkår i pkt. 3.1.4.2 gav en begrænsning ud over de forudsætninger, som støjberegningerne viste. Region Sjælland er også enig i, at BaneDanmarks forslag til formulering stemmer mere præcist overens med forudsætningerne i støjberegningerne. Regionen har derfor tilrettet formuleringen i vilkår 3.1.4.2 med udgangspunkt i det indsendte forslag.

⁷ LBK nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Sjælland har desuden modtaget høringssvar fra lodsejer af naboareal mod syd, matr.nr. 2a Nagelsti By, Toreby med bemærkninger om dræn og vandaflledning og sikring mod ændringer af forholdene (se bilag 11).

Region Sjælland har givet BaneDanmark som ansøger mulighed for at kommentere på høringssvaret. BaneDanmark har i deres kommentarer til høringssvaret anerkendt, at eventuelt ødelagte rør vil blive retableret. Retablering vil ske med samme dimension rør som eksisterende.

Hvis indvinder i forbindelse med den ansøgte råstofindvindingen støder på dræn, eller der opstår behov for at ændre, afbryde eller omlægge dræn eller ændre vandaflledningsforholdene skal Guldborgsund kommunens vandløbsmyndighed kontaktes forinden, da det kan kræve en tilladelse efter vandløbsloven – se afsnit 7.8. Hvis en nabo alligevel oplever direkte økonomiske tab som følge af ændret dræn/afvandingsforhold, vil det være et civilretligt spørgsmål, der skal afgøres ved almindeligt søgsmål.

Forholdene vedr. dræn og vandaflledning er reguleret af vandløbsloven, og er således ikke Region Sjællands myndighedsområde. Regionen mener derfor ikke, at der bør stilles vilkår om dræning eller vandaflledning over skel i råstoftilladelsen eller nærværende afgørelse om vilkårsændring.

6.10 Regions Sjællands samlede vurdering

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal meddeles vilkårsændring med udvidelse af indvindingsareal på det ansøgte areal, også selvom arealet ligger udenfor de i råstofplanen udlagte graveområder.

Region Sjælland lægger særlig vægt på, at den ansøgte indvinding af lerjord vil betyde en væsentlig besparelse af baneprojektets forbrug af de ikke-fornybare ressourcer af sand og grus, som ellers ville være nødvendige for realisering af baneprojektet. Samtidig vil den ansøgte råstofindvinding begrænse det samlede projekts transport af jord/råstoffer væsentligt. Derved har Region Sjælland vægtet projektets bæredygtighed i forhold til råstofressourcerne højt og vurderet, at en tilladelse til den ansøgte råstofindvinding samlet set vil opfylde væsentlige samfundsmæssige interesser.

Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens §3 og fundet, at den eksisterende råstofgrav ud fra ovenstående vurderinger og med de nævnte supplerende vilkår, som er fastsat i afsnit 3, kan udvides på den ansøgte placering, så der bliver taget de nødvendige og tilstrækkelig hensyn til natur, miljø, grundvand, naboer og øvrige interesser.

7 Generelle bestemmelser

7.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvinding på udvidelsesarealet må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelse til råstofindvinding på udvidelsesarealet bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Vilkårsændringen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

7.2 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

7.3 Arkæologi, under indvindingen samt udtalelse fra museum inden opstart

Uanset gennemført arkæologisk forundersøgelse fra museet skal indvinding omgående standses, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, og der skal foretages anmeldelse til:

- Museum Lolland-Falster, Frisegade 40, 4800 Nykøbing F., tlf: 54 84 44 00 eller 51 21 29 50

En udtalelse/forundersøgelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes.

7.4 Grave- og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser er således ikke nøjagtigt fastlagte.

7.5 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven⁸.

7.6 Jordforurening

I tilfælde af oliestof eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

7.7 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra vask af materiel.

7.8 Dræn

Hvis der i forbindelse med indvindingen stødes på dræn, eller der opstår behov for at ændre, afbryde eller omlægge dræn skal Guldborgsund kommunens vandløbsmyndighed kontaktes forinden, da det kan kræve en tilladelse efter vandløbsloven.

7.9 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen⁹.

7.10 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovebekendtgørelse om graveadgang¹⁰ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

7.11 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

7.12 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

⁸ LBK nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurenede jord.

⁹ LBK nr. 1473 af 17. december 2019 om registrering af ledningsejere mv.

¹⁰ LBK nr. 845 af 21. august 2019 om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål mv.

7.13 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

8 Offentliggørelse og klagevejledning

8.1 Klage over Region Sjællands afgørelse

Vilkårsændring med udvidelse af indvindingsareal til gældende råstoftilladelse vil blive offentliggjort den 16. marts 2022 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelsen kan jf. anlægsloven for Femern Bælt-projektet ikke påklages til anden administrativ myndighed. Dog kan afgørelsen påklages af Femern A/S og A/S Femern Landanlæg til transportministeren inden 4 uger fra den er offentligt annonceret¹¹.

8.2 Søgsmål over Region Sjællands afgørelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43 (alt. §47 i anlægsloven for Femern Bælt-projektet¹²). Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

8.3 Orientering

Kopi af afgørelsen sendes til:

- Femern A/S
- A/S Femern Landanlæg
- Guldborgsund Kommune
- Vandforsyningen Østlolland
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Guldborgsund kommune, guldborgsund@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Museum Lolland-Falster, post@museumlollandfalster.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Storstrøm: jakobsen.terkel@gmail.com
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 4.2.

¹¹ Lov nr. 575 af 4. maj 2015 om Anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark, §13 stk. 1-2

¹² Lov nr. 575 af 4. maj 2015 om Anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark.

Bilag 1: Oversigtskort

Oversigtskort. Tilladelsen omfatter det brunfarvede areal på ca. 3,5 ha.

Banedanmark

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon 7221 8800
Fax 7262 6790
info@trafikstyrelsen.dk
www.trafikstyrelsen.dk

Dato: 14-12-2021
Sagsnr.: 2021-024106
Sagsbehandler: TMSJ

Tilladelse til etablering af råstofgrav Strandbyvej, som ændring til Femern Bælt projektet – projektet er ikke er VVM-pligtigt

Trafikstyrelsen har den 8. oktober 2021 modtaget ansøgning fra Banedanmark om ændring til Ringsted-Femern Banen i form af etableringen af råstofgrav Strandbyvej.

Trafikstyrelsen er myndighed for behandling af sager om vurdering af virkning på miljøet (VVM) ift. ændringer i projektet om en fast forbindelse over Femern Bælt og tilhørende landanlæg, jf. § 7-9 Femernloven¹ samt tilhørende VVM-bekendtgørelse².

Projektet er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2 punkt 13a. Styrelsen skal derfor ved en screening vurdere, hvorvidt der i forhold til det oprindelige projekt skal udarbejdes en yderligere miljøkonsekvensvurdering af ændringsprojektet samt om der skal udarbejdes en yderligere konsekvensvurdering af Natura 2000-områder.

Region Sjælland skal i forbindelse med projektet give indvindingstilladelse jf. råstofloven.

Trafikstyrelsens afgørelse

Trafikstyrelsen meddeler hermed tilladelse til ændringsprojektet, jf. femernlovens § 8, stk. 1 og VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 2.

Trafikstyrelsen har efter en screening af sagen afgjort, at ændringsprojektet ikke kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM) og dermed

¹ Lov 575 af 04/05/2015 om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark

² Bekendtgørelse nr. 1106 af 28/09/2017 om vurdering af virkningerne på miljøet (VVM), konsekvensvurdering vedrørende Natura 2000-områder og beskyttelse af visse dyre- og plantearter i forbindelse med ændringer eller udvidelser af anlægsprojektet om en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark

ikke er VVM-pligtigt, jf. femernlovens § 8, stk. 2, og VVM-bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Trafikstyrelsen har endvidere vurderet, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter antages at kunne påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder væsentligt. Styrelsen afgør således, at ændringsprojektet ikke kræver en konsekvensvurdering af Natura 2000-områder, femernlovens § 9, jf. VVM-bekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Trafikstyrelsens afgørelse fritager ikke ansøger fra at indhente eventuelt nødvendige tilladelser efter andre love.

Begrundelse

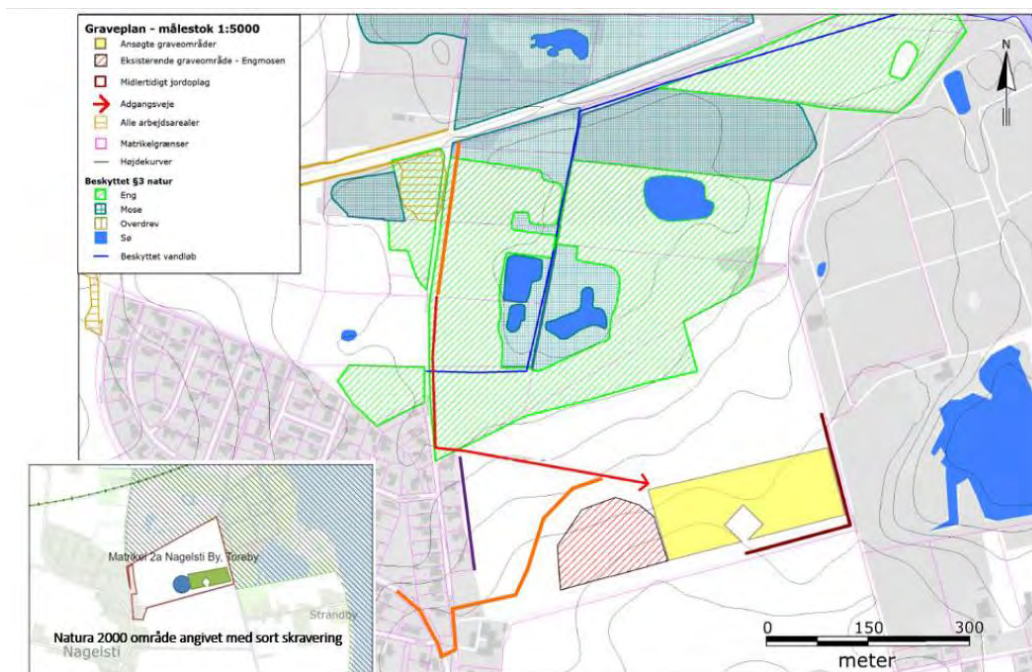
Screeningen er foretaget med udgangspunkt i det konkrete ændringsprojekt med det nuværende kendskab til evt. miljømæssige konsekvenser. Ændringer i projektet eller i omgivelserne kan betyde, at projektet må screenes på ny ud fra de nye betingelser.

Trafikstyrelsen har i afgørelsen om, at ændringsprojektet ikke er VVM-pligtigt, lagt vægt på, at projektet i sin fysiske udstrækning og de rammer projektet udføres indenfor ikke antages at have væsentlig påvirkning på miljøet.

Trafikstyrelsen har i sin afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering i henhold til nærtliggende Natura 2000-områder, lagt vægt på, at projektet ikke i øvrigt antages at have miljømæssige påvirkninger, og derfor heller ikke antages at påvirke det nærtliggende Natura 2000-område nr. 173, samt at projektet og dets anlægsaktiviteter udføres således, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes.

Sagsfremstilling

I forbindelse med etablering af Ringsted-Femern Banen skal de eksisterende banedæmninger udvides, hvilket kræver lerjord. I denne forbindelse ønsker Banedanmark at etablere en ny råstofgrav på deres eget areal ved matrikel 2a Nagelsti By, Toreby på Lolland. På dette areal har Banedanmark den eksisterende råstofgrav Engmosen.

Figur 1: Kort over projektområdet. Det røde areal er den eksisterende råstofgrav Engmosen og det gule areal er det ansøgte område – råstofgrav Strandbyvej

Det ansøgte projekt forventes at forløbe fra 1. februar 2022 til 1. november 2024. Efterfølgende har Banedanmark oplyst, at der kun forventes at grave råstoffer i 2022, med reetableringsaktiviteter i 2023.

Det forventes at kunne indvinde ca. 132.000 m³ moræneler ved råstofgrav Strandbyvej.

Det ansøgte projektareal er placeret ca. 30 m. fra Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Området er særligt udpeget på baggrund af væsentlig tilstedeværelse af sandbanke, rev, lavvandede bugter og vige, strandenge samt en række yngle- og trækfugle. I området omkring det ansøgte projekt, kaldet Engmosen, findes følgende naturtyper på udpegningsgrundlaget: rigkær, elle- og askeskov og en næringsrig sø. De største trusler for disse naturtyper er ændringer i de hydrologiske forhold og næringstoftilførsel. I det ansøgte projekt graves ikke under grundvandsspejlet og der vil ikke ske øget næringsstofbelastning til Natura 2000-området, da der ikke vil ske vandafstrømning til området fra råstofgraven.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på disse naturtyper.

Nord for projektet i en række mindre vandhuller er følgende Bilag IV-arter registeret: Stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø. Ydermere jager Damflagermus og Bredøret flagermus i Engmosen.

Flagermus er følsom over for støj, men da der kun arbejdes i dagtimerne i råstofgraven, formodes dette ikke at påvirke flagermus, som er nataktive dyr.

Ved færdsel til og fra det ansøgte projekt langs de etablerede arbejdsveje er der risiko for trafikdrab af stor vandsalamander, spids-snudet frø og springfrø. I det allerede godkendte Femern Bælt projekt er paddehegn inkluderet langs tilkørselsveje for at undgå, at paddere færdes på vejene.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at have væsentlig påvirkning på bilag IV-arter i det nærtliggende Natura 2000-område.

Region Sjælland er ansøgt om tilladelse til råstofindvinding iht. råstofloven.

Det ansøgte projekt ønskes genopfyldt med uforurenet jord efter råstofgraven ikke længere indvindes. Dette kræver tilladelse fra Region Sjælland, og er ansøgt i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til råstofindvinding.

På baggrund af det fremsendte materiale vurderes det ansøgte projekt ikke at have væsentlig påvirkning på miljøet og det nærtliggende Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag.

Høring

Trafikstyrelsen har i forbindelse med sagens behandling forelagt ansøgningen for Landbrugsstyrelsen, Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen, Energistyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Beredskabsstyrelsen, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet, Forsvarets Ejendomsstyrelse, Ejendomsforeningen Danmark, Fritidshusejernes Landsforening, Guldborgsund Kommune og Museum Lolland-Falster. Trafikstyrelsen har ligeledes partshørt en række grundejere i Nagelsti.

Projektansøgningen har endvidere været offentliggjort på Trafikstyrelsens hjemmeside i perioden 25. oktober 2021 til 24. november 2021.

Følgende myndigheder har besvaret, at de ingen bemærkninger har:

Forsvarsministeriet

Landbrugsstyrelsen

Guldborgsund Kommune

Miljøstyrelsen har fremsendt to høringssvar med fokus på henholdsvis arter og grundvand. Høringssvarene er modtaget separat af hinanden og ansøger har derfor kommenteret på disse separat.

Første høringssvar fra Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsen bemærker, at udover stor vandsalamander, som ansøger har benævnt i den oprindelige væsentlighedsvurdering, er der ydermere registreret stor vandsalamander i de tre mindre søer nord for projektet i 2020, hvori der også er registreret springfrø og spidssnudet frø. Yderligere er de tre førnævnte arter også registreret i en sø endnu mere nordligt for projektet.

Derudover bemærker Miljøstyrelsen, at projektet opstiller paddehegn som afværgeforanstaltninger, hvilket jf. EU-Domstolens dom i sag C-323/17 ikke kan tages i betragtning i en væsentlighedsvurdering. Derfor kan opsættelsen af paddehegn i forbindelse med projektet ikke anvendes for at undgå en væsentlig påvirkning af udpegede arter.

Til dette høringssvar har ansøger revideret væsentlighedsvurderingen, hvilket kan findes i bilag 1: revideret væsentlighedsvurdering.

Trafikstyrelsen kan hertil bemærke, at ansøgers svar og ændringer er som følgende: De tidligere ikke benævnte bilag IV padder er blevet inkluderet i væsentlighedsvurderingen, og det er blevet vurderet af ansøger, at denne ændring ikke ændrer ved væsentlighedsvurderingens konklusion.

Angående de omtalte paddehegn kan ansøger orientere om, at disse er en godkendt del af den oprindelige VVM-redegørelse for Femern Bælt. Heri er det inkluderet, at langs projektets arbejdsveje vil midlertidige paddehegn etableres. Disse paddehegn er derfor ikke afværgeforanstaltninger i det ansøgte ændringsprojekt, men derimod godkendt i den oprindelige VVM.

I andet høringssvar fra miljøstyrelsen har de følgende to bemærkninger:

1: Det konkluderes, at projektet ikke vil give anledning til grundvandsafstrømning fra graveområdet. Der mangler en beskrivelse af denne konklusion. Ydermere mangler væsentlighedsvurderingen at forholde sig til vandudvekslingen mellem grundvandet og Strandby sø, i henhold til nærringstoffer og potentialet for vandstandsændringer i søen.

2: Miljøstyrelsen søger en redegørelse for grundvandsforekomster og deres miljøtilstand, samt projektets påvirkninger af disse.

Til besvarelsen af disse bemærkninger har ansøger vedlagt et dokument, som behandler og besvarer Miljøstyrelsens bemærkninger. Dette vil være vedlagt som bilag 2: Svar på høringsbrev fra MST - for grundvand ved råstofgrav Strandbyvej.

Til opsummering besvarer ansøger til første spørgsmål, at det primære grundvandsspejl i graveområdet er knyttet til skrivekridtet. Toppen af dette findes mellem kote -8 m og kote -10 m, og der vil ikke graves dybere end -1,5 m. Dermed graves ikke under grundvandsspejlet.

Yderligere vurderes det, at gravningen i råstofgraven ikke vil have en negativ påvirkning af Strandby sø, da det drejer sig om mindre vandmængder, som eventuelt siver ud fra kalklagsforekomster i graveområdet. Ydermere ligger grundvandspotentialet over terræn i Natura 2000-området, men under terræn i råstofgraven.

Til det andet spørgsmål svarer ansøger, at projektområdet ligger indenfor områder med drikkevandsinteresser, men udenfor indvindingsoplande til almen vandforsyning. Da der ikke graves under grundvandsspejlet, vurderes arbejdet ikke at påvirke tilstanden for grundvandsforekomsten i området, og da området efterfølgende reetableres som natur eller fyldes med ren jord, vil projektet ikke påvirke den fremtidig tilstand.

Trafikstyrelsen vurderer ud fra det fremsendte materiale, at høringsvaret ikke giver anledning til ændringer i afgørelsen.

En partshørt grundejer har følgende bemærkninger til projektet:

- Arbejdstiden skal overholdes, så der ikke støjес udenfor den oplyste tid
- Der skal vandes i tørre perioder for at reducere støvgener
- Tidshorizonten bør reduceres og tilladelsen bør indeholde en absolut slutdato for arbejdet med jordhåndtering.
- Transporten af jord bør kun foregå langs etablerede arbejdsveje, da det tidligere er oplevet at de offentlige veje i Nagelsti er anvendt.

Til dette høringssvar kommenterer ansøger:

Arbejdstiden overholdes, men der skal gøres opmærksom på at arealet omkring råstofgraven er byggeplads for Ringsted-Femern banen. Der vil være fokus på minimering af støvgener. Den nuværende tidsplan er således, at der forventes kun at blive gravet råstoffer og eventuelt opfyldt i 2022. Der kan forventes reetableringsaktiviteter i 2023. På grund af den korte udgravningsperiode er der i ansøgning om råstoftilladelsen hos Region Sjælland søgt om tilladelse til arbejde lørdag 8-14. Ansøger oplyser, at der ikke tidligere er kørt med jord på offentlig vej, men der har været trafik fra den nærtliggende byggeplads med forbindelse til Ringsted-Femern Banen.

Trafikstyrelsen vurderer ikke, at dette høringssvar giver anledning til ændringer i afgørelsen.

Alle høringssvar er videresendt til bygherre.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Trafikstyrelsens hjemmeside i henhold til § 5 stk. 3, jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 1106 af 28/09/2017 om vurdering af virkningerne på miljøet (VVM), konsekvensvurdering vedrørende Natura 2000-områder og beskyttelse af

visse dyre- og plantearter i forbindelse med ændringer eller udvidelser af anlægsprojektet om en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark.

Klagevejledning

Trafikstyrelsens afgørelser truffet i henhold til Femern Bælt bekendtgørelsen og Femern Bælt lovens § 8 og § 9 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. lovens § 8, stk. 5 og § 9, stk. 6.

Styrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene. Sagsanlæg ved domstolene skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for sags afgørelse, jf. Femern Bælt loven, § 47.

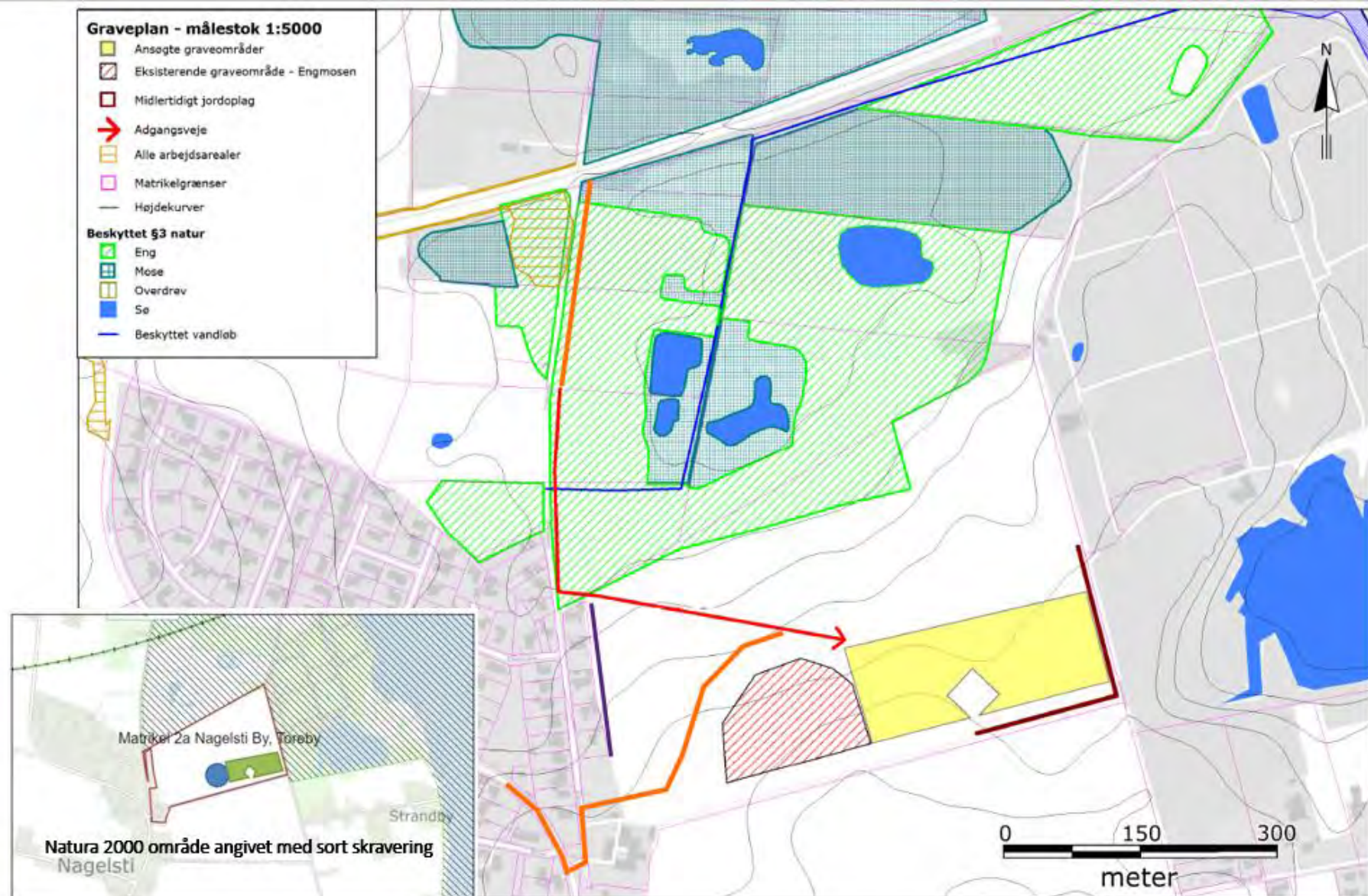
Med venlig hilsen

Tobias Marinus Søgaard Jensen

Fuldmægtig

Kopi til: Ovenstående høringsparter

Bilag 3

Bilag 4

Notat

05.10.2021

Mette Daugaard Petersen

Anlæg Øst
Ringsted Femern Banen
+45 93547524
mdap@bane.dk

RFB E2009_Efterbehandlingsplan råstofgraveområde Strandbyvej

I forbindelse med råstofgraveområdet ved Strandbyvej, er det Banedanmarks ønske, at råstofgraveområdet så vidt muligt tilbagefyldes med ren, geoteknisk dårlig overskudsjord fra Ringsted-Femern projektets anlægsarbejder på Lolland. Der arbejdes med tre scenarier for efterbehandling af graveområdet hhv. efterbehandling ved fuld opfyldning, ingen opfyldning og delvis opfyldning.

Banedanmark
Carsten Niebuhrs Gade 43
2100 1577 København V
8234 0000

banedanmark.dk
CVR: 1863 2276

Hvilken løsning det ender med, afhænger af om Region Sjælland vil meddele tilladelse til indbygning af jord i råstofgraveområdet og hvor meget geoteknisk dårlig overskudsjord fra projektet der er til at fylde op med.

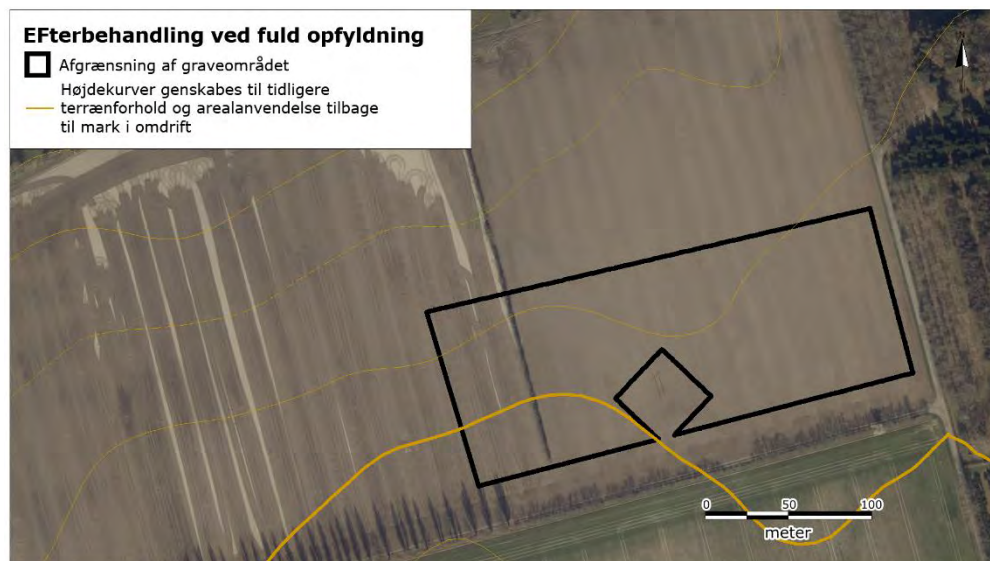
Når anlægsarbejdet nærmer sig i afslutning og de faktiske mængder der kan tilføres råstofgraveområderne er kendte, udarbejdes en endelig reetableringsplan i dialog med regionen (red.).

Efterbehandling ved fuld opfyldning

Opnås der tilladelse til genindbygning af uforurenet jord i råstofgraveområdet, vil graveområdet blive fyldt op med dokumenteret uforurenet dæmningsfyld og muldjord fra baneprojektet på strækningen omkring råstofgraveområdet. Der fyldes maksimalt op til eksisterende terræn. Der afsluttes med muld og arealet søges reetableret til mark i omdrift. I den forbindelse tages selvfølgelig hensyn til de vilkår der vil være stillet i en evt. §52 tilladelse til indbygning af jord, f.eks. i forhold til sprøjtefri zoner.

Se figur 1 for illustration af efterbehandling.

Figur 1: Efterbehandling ved Fuld opfyldning

Efterbehandling uden opfyldning eller delvis opfyldning

Opnås der ikke tilladelse til genindbygning af uforurenet jord eller er der ikke jord nok til at fylde området op til eksisterende terræn, vil terrænet komme til at ligge lavere end i dag, som illustreret i figur 2 med forventede max gravedybder under terræn.

Der udarbejdes en endelig reetableringsplan i samråd med regionen (red.), herunder om den aførmede muld må genudlægges (af naturhensyn), og om der skal tilplantes eller området skal efterlades til naturlig indvandring af dyr og planter. Se figur 3 for illustration af efterbehandling.

Se figur 3 for illustration af efterbehandling.

Figur 2: Estimere gravedybder som illustration af terrænet hvis der ikke fyldes op

Figur 3: Efterbehandling uden opfyldning

NOTAT

Projekt navn Råstofgravning på Lolland
Projektnr. 1100044519-001
Kunde Banedanmark
Version 3

Til Mette Daugaard Petersen, Banedanmark
Fra Mikkel Pihl Andersen, Rambøll

Udarbejdet af MPAN
Kontrolleret af AAJ
Godkendt af JNU

Råstofgravning ved Engmosevej og Strandbyvej. Støjforhold

Dato 2022-01-31

1 Indledning

På foranledning af Banedanmark har Rambøll foretaget beregninger af støj ved drift af to råstofgravningsområder på Lolland. Der er regnet på et område ved Engmosevej mellem Nagelsti og Strandby.

Der findes boliger tæt på den kørevej, som dumperne benytter til og fra arbejdsområdet. Boligerne er beliggende på Engmosevej, ca. 300 meter fra arbejdsområdet. Langs kørevejen er der etableret et pladehegn som afskærmning af støj i forbindelse med en eksisterende råstofgravning. Dette hegn bliver stående i perioden, hvor nærværende arbejde udføres. Der er ligeledes etableret en jordvold i højden 4 meter langs matrikelskel til nærmeste naboer. Placering af hegn og jordvold ses på Figur 2.

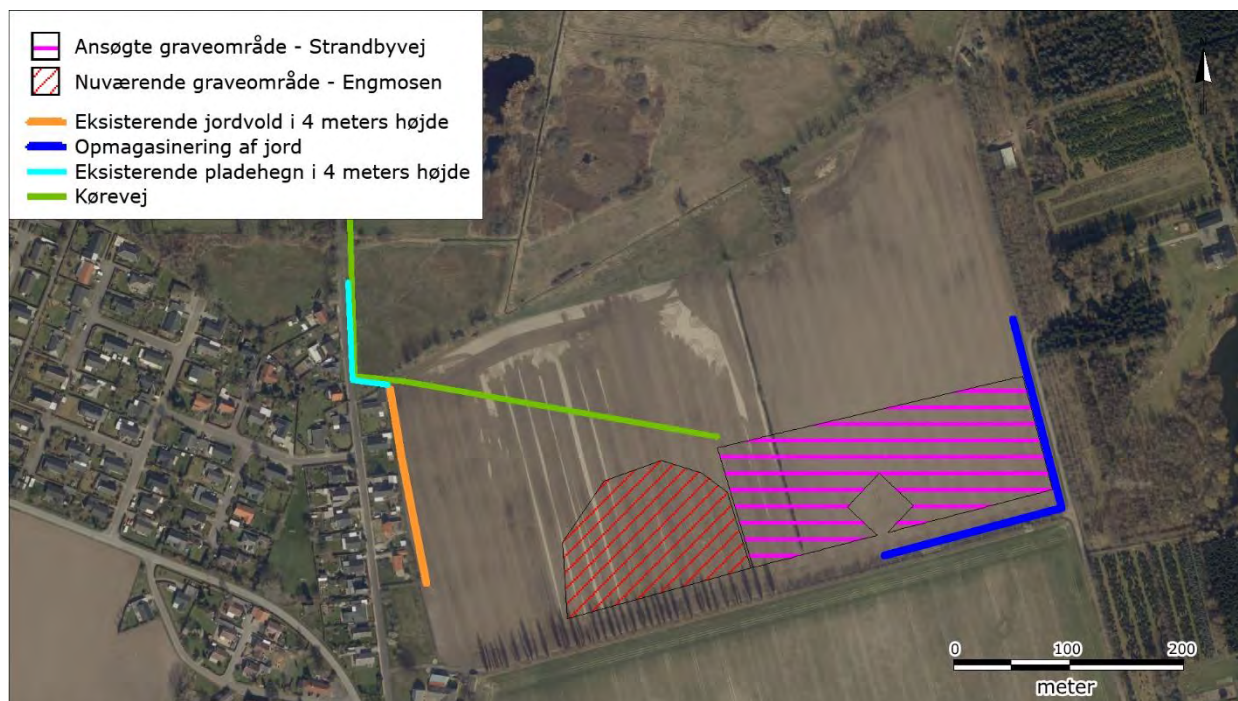
Rambøll har regnet på støj i driftsfasen i en situation, hvor der arbejdes i Strandbyvej-udgravningen alene, og en situation, hvor der arbejdes i både Engmose-udgravningen og Strandbyvej-udgravningen.

Rambøll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 København S

T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
<https://dk.ramboll.com>

Figur 1 Arbejdsområder (skraveret) mellem Nagelsti og Strandby. Muligt berørte naboer (røde rektangler).

Figur 2 Markering af kørevej (grøn streg), eksisterende jordvold i 4 meters højde (orange streg), samt eksisterende pladehegn i 4 meters højde (lyseblå streg). Arbejdsområdets placering er markeret som en rød flade. Blå streg markerer opmagasinering af jord, der kan fungere som støjafskærmning.

1.1 Grænseværdier for støj fra virksomheder

Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for en række andre områdetyper fremgår af Tabel 1, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 / 1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Områdetype	Dagperioden	Aftenperioden	Natperioden
	Mandag – fredag kl. 07 – 18	Mandag – fredag kl. 18 – 22	Alle dage kl. 22 – 07
	Lørdag kl. 07 – 14	Lørdag kl. 14 – 22	
		Søndag kl. 07 – 22	
Erhvervs- og industriområder	70 dB	70 dB	70 dB
Erhvervs- og industriområder med forbud mod generende virksomhed	60 dB	60 dB	60 dB
Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55 dB	45 dB	40 dB (maks. 55 dB)
Etageboligområder	50 dB	45 dB	40 dB (maks. 55 dB)
Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	45 dB	40 dB	35 dB (maks. 50 dB)
Sommerhusområder. Offentligt tilgængelige rekreative områder i det åbne land. Kolonihaveområder i det åbne land. Særlige naturområder.	40 dB	35 dB	35 dB (maks. 50 dB)

Tabel 1. Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj fra virksomheder. Om natten er der vejledende grænseværdier for støjens maksimalværdi ved boliger (i parentes). Grænseværdierne er støjbelastningen, L_r , i dB(A) fra hver enkelt virksomhed. Støjen fra flere virksomheder skal ikke lægges sammen. Grænseværdierne gælder for den støj, en virksomhed spreder i omgivelserne og måles eller beregnes ved nabovirksomheder og i de støjfølsomme områder i omgivelserne.

Grænseværdierne er middelværdier, hvor støjen midles over følgende tidsrum (referencetidsrum):

- Dagperioden, mandag – fredag og søndag kl. 7 – 18: De mest belastede 8 timer
- Dagperioden, lørdag kl. 7 – 14: De mest støjbelastede 7 timer
- Dagperioden, lørdag kl. 14 – 18: De mest støjbelastede 4 timer
- Aftenperioden, alle dage kl. 18 – 22: Den mest støjbelastede time
- Natperioden, alle dage kl. 22 – 07: Den mest støjbelastede ½ time.

Gravearbejdet vil kun ske i dagperioden (dvs. indenfor tidsrummene mandag til fredag kl. 7 – 18 og evt. lørdag kl. 7 -14).

Den vejledende grænseværdi for boligerne, der findes langs kørevejen ved Engmosevej, svarer til boligområder for åben og lav bebyggelse, dvs. 45 dB i dagperioden. Det samme gælder boligerne sydøst for arbejdsområdet ved Strandbyvej. De to områder er markeret på Figur 1.

Det er Rambølls vurdering, at den vejledende grænseværdi for de enkeltliggende boliger i det åbne land er svarende til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, dvs. 55 dB i dagperioden. Denne vurdering er i overensstemmelse med almindelig praksis, hvor vejledende grænseværdier for enkeltliggende boliger i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i de vejledende grænseværdier for områdetypen blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Denne praksis anvendes, når hensynet til virksomheder, som det er naturligt at placere i det åbne land, gør det nødvendigt i et vist omfang at acceptere et støjniveau, der er højere end de vejledende grænseværdier for et boligområde (jævnfør Miljøstyrelsens vejledning 5/1984, Ekstern støj fra virksomheder).

Det er forudsat, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj fra permanente virksomheder er relevante ved vurdering og regulering af støj fra råstofgravningen, selvom den samlede varighed forventes at være begrænset. De indledende arbejder ved anlæggelse af udgravningsområdet, betragtes imidlertid som et midlertidigt anlægsarbejde, der ikke er omfattet af de vejledende grænseværdier. Det er her valgt at anvende en grænseværdi på 70 dB (støjbelastning, L_r) i dagperioden kl. 7 – 18 på hverdage og kl. 7 – 14 på lørdage som grundlag for vurdering af støjen. Denne grænseværdi er almindeligt anvendt for anlægsarbejder ved alle typer af boliger i omgivelserne og gælder bl.a. for den støj, der skyldes anlægsarbejdet på jernbaneanlægget.

2 Støjberegninger

Støj fra virksomheder beregnes i henhold til Miljøstyrelsens vejledning 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Støjforholdene ved Engmosevej/Strandbyvej er undersøgt som beskrevet i de følgende afsnit. I praksis er beregningerne foretaget i pc-programmet Soundplan, version 8.2 med update 04.11.2020. Der er i programmet opbygget en 3-dimensionel model af området omkring begge udgravninger. Modellen indeholder de faktiske terrænforhold.

Råstofgravningen finder udelukkende sted i dagperioden. Derfor beregnes kun støjdbredelse for denne periode. Arbejdet udføres med én gravemaskine, der er i konstant drift (100 %) og dumpere, der gennemfører et antal kørsler på kørevejen.

Støjkilder for driftsfase:	Kildestyrke:	Tid / Antal:
Gravemaskine	$L_{WA} = 105,1$ dB	100% fra kl. 7-18
Dumper	$L_{WA} = 105,0$ dB	8 kørsler t/r pr. time

På de strækninger, hvor der kører dumpere, vil der således passere 16 (2 x 8) dumpere pr. time. I driftsfasen vil dumperne køre til jernbaneanlægget. Når de på jernbaneanlægget kører videre, indgår de som en del af det anlægsarbejde, der vedrører jernbanen. Støjen fra kørsel på jernbaneanlægget er derfor ikke en del af støjen fra råstofgravningen og indgår derfor ikke i støjberegningerne. Støjen er i stedet reguleret af de krav, der er stillet til støj fra det samlede anlægsarbejde tilknyttet udvidelse af jernbanen.

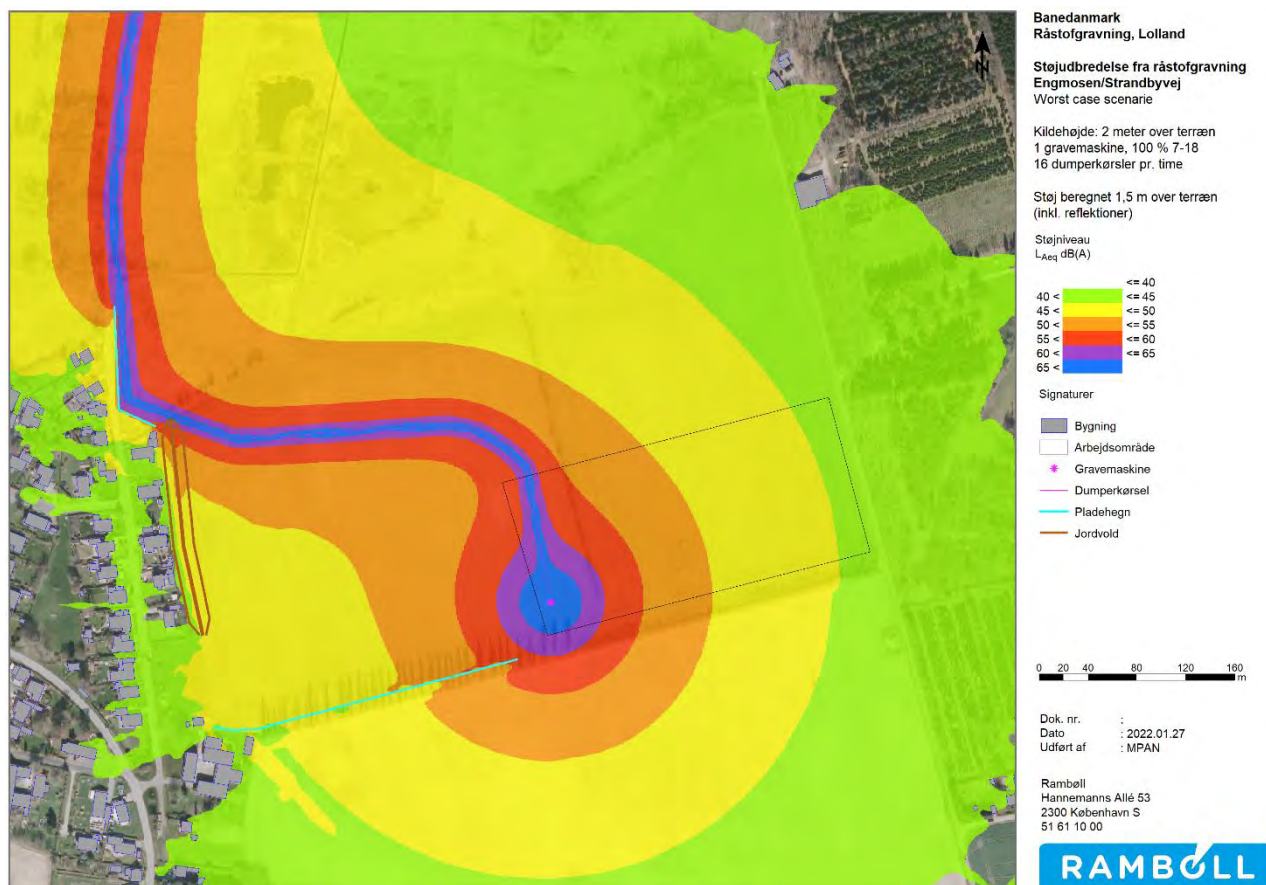
Det er vurderet, at støjen vil være den samme i anlægsfasen, hvor gravemaskinen er den dominerende støjkilde, også i det tilfælde, at der i denne fase forekommer mere end 8 kørsler pr. time med dumpere. Kørevejen har en kapacitet på 10 kørsler pr. time eller 20 individuelle kørsler pr. time.

3 Resultater

Herunder præsenteres resultatet af den udførte beregning. Beregningen præsenteres som støjdbredelseskort, suppleret med punktberegninger på facaden af Engmosevej 1, 3, 5 og 7 i udvalgte situationer. Disse boliger er markeret med nummer på de relevante støjkort.

Støjdbredelseskort præsenteres inkl. refleksioner fra bygningsfacader. Da grænseværdien på 45 dB for boliger i åben og lav boligbebyggelse gælder i skel ekskl. refleksioner fra egen facade, kan støjdbredelseskortene bruges til orientering, men ikke til endelig vurdering. I situationer hvor der kan være tvivl om det faktiske støjniveau ekskl. refleksioner fra egen facade, anvendes punktberegninger for større præcision.

Figur 3 viser et worst-case scenarium uden yderligere afskærmning. Støjkilderne er placeret i arbejdsområdets yderkant tættest muligt på naboejendommene. Støjniveauet vil være 45 dB i grænsen mellem gul og grøn farve. I det grønne område og områder uden farve vil støjen være under 45 dB. Støjniveauet ved områdets boliger i åben og lav boligbebyggelse vil således, med enkelte undtagelser, være lavere end grænseværdien på 45 dB.

Figur 3 Driftsfase. Gravemaskine placeret tættest muligt boliger på Engmosevej i Strandbyvej-udgravningen. På denne afstand til boliger kan arbejdet udføres uden overskridelse af grænseværdien på 45 dB.

Figur 4 viser en undersøgelse af de kumulative effekter, hvis der samtidig med arbejdet i ovenstående situation også graves i den eksisterende Engmose-udgravning vest for Strandbyvej-udgravningen. Det anslås af Banedanmark, at kørevejen har en kapacitet på 20 dumperkørsler pr. time. Dette forudsættes udnyttet til fulde, da der i dette scenarie skal køre dumpere til begge gravemaskiner.

I denne situation antages det, at der etableres et 2,4 meter højt pladehegn i Engmose-udgravningens vestlige side for at afskærme naboer på Engmosevej bedst muligt fra støjen. Afskærmningen skal bryde sigtelinjer fra udgravningen til boligerne på Engmosevej.

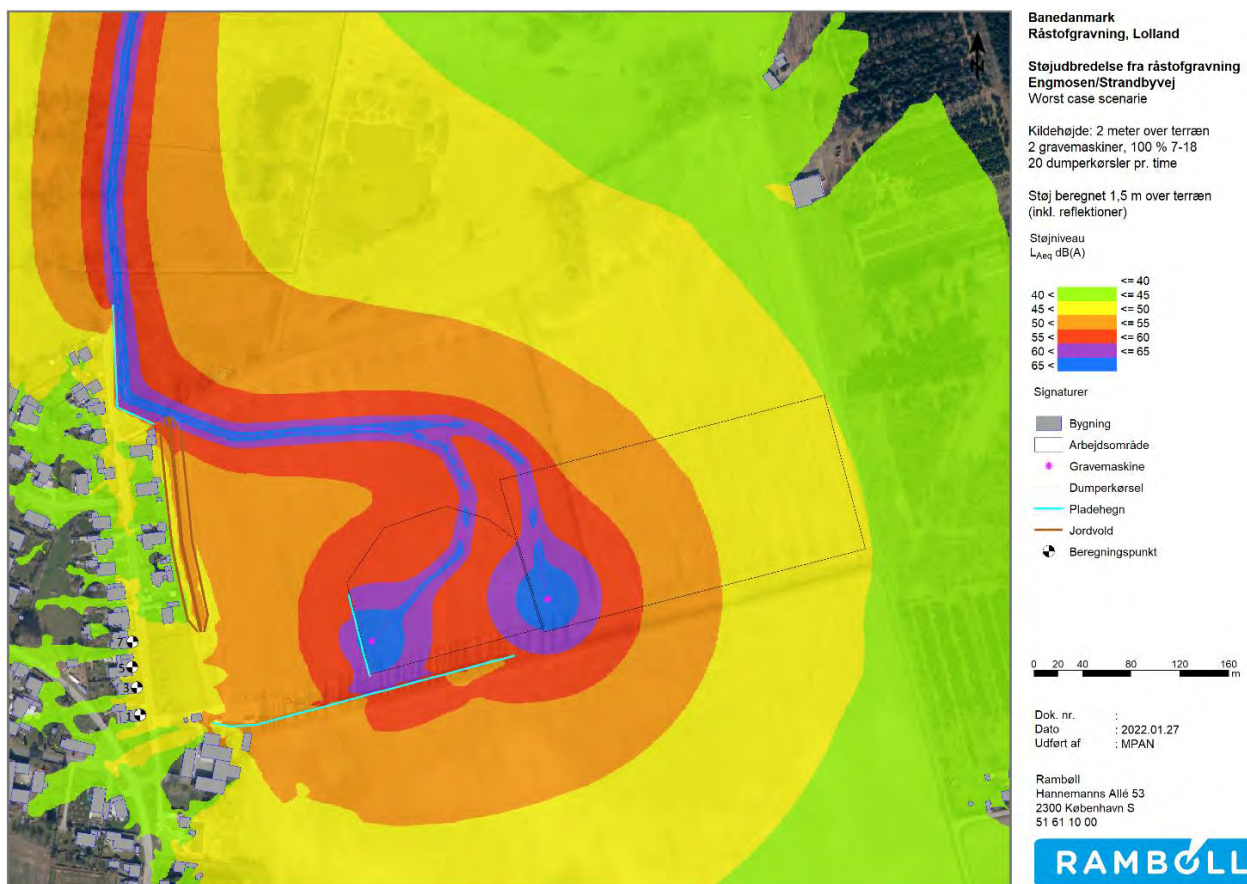
Støjniveauet vil være 45 dB i grænsen mellem gul og grøn farve. I det grønne område og områder uden farve vil støjen være under 45 dB. Støjniveauet ved områdets boliger i åben og lav boligbebyggelse vil således være højere end grænseværdien på 45 dB.

Da de mest udsatte boliger på Engmosevej befinder sig i skellet mellem grøn og gul farveskala, anvendes punktberegninger til nærmere at bestemme støjniveauet på de enkelte boligfacader. Punktberegninger regnes i frit felt som støjbelastning L_r , og kan derfor sammenlignes direkte med grænseværdien.

Det højeste støjniveau beregnet i punkterne er 46 dB, hvilket er højere end grænseværdien på 45 dB. Resultater af alle beregningspunkter ses i Tabel 2. Derfor kan der ikke arbejdes i både Engmose-udgravningen og den vestlige side af Strandbyvej-udgravningen samtidigt.

Tabel 2 Resultat af punktberegninger, ekskl. refleksion fra egen facade.

Beregningspunkt	Støjbelastning, L_r
Engmosevej 1	45 dB
Engmosevej 3	46 dB
Engmosevej 5	45 dB
Engmosevej 7	45 dB

Figur 4 Driftsfase. Kumulativ effekt af to gravemaskiner placeret tættest muligt boliger på Strandbyvej, inkl. 2,4 meter højt pladehegn i Engmose-udgravningens vestside. På denne afstand til boliger er det ikke muligt at udføre arbejdet uden overskridelse af grænseværdien på 45 dB.

Figur 5 viser støjdbredelse udelukkende fra Engmose-udgravningen med samme forudsætning om et 2,4 meter pladehegn i Engmose-udgravningens vestlige side. I denne situation antages det, at der kører 16 dumpere til gravemaskinen pr. time i dagsperioden.

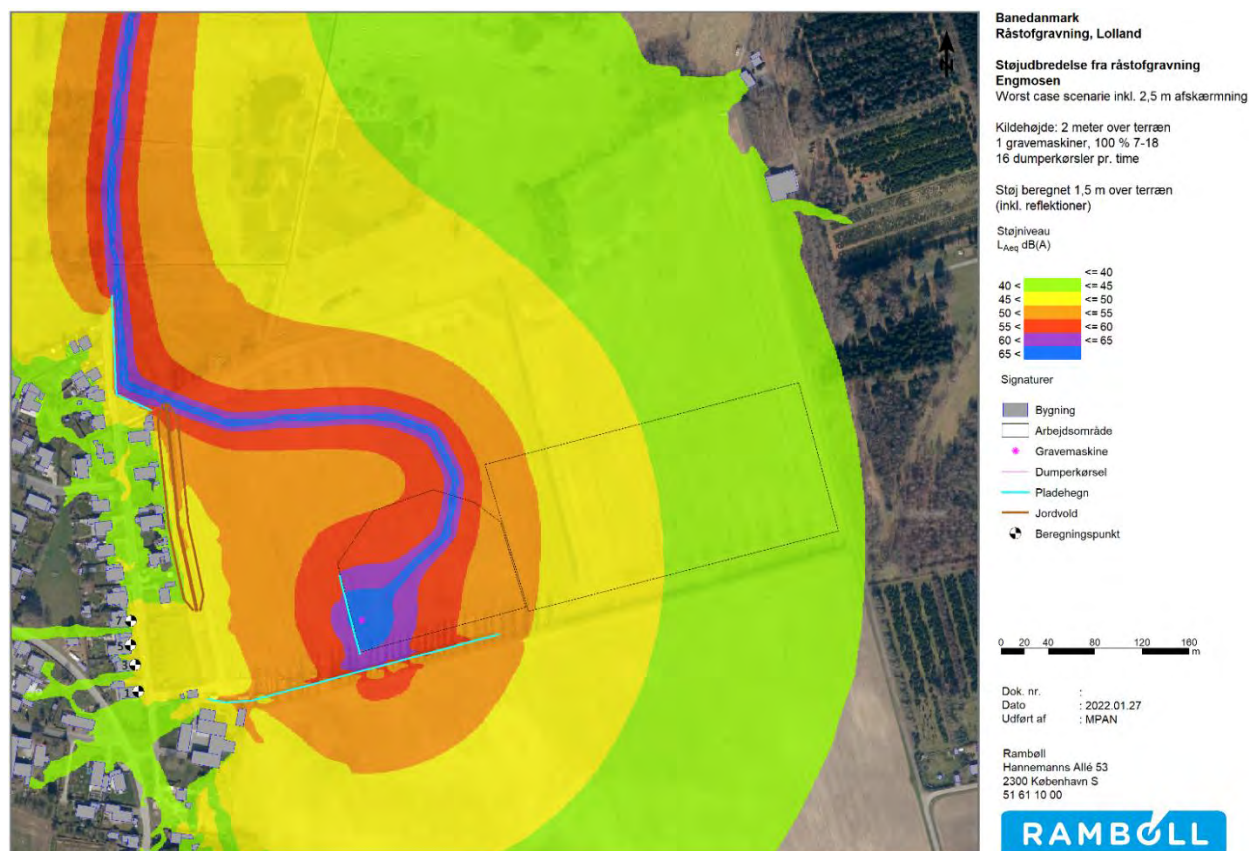
Da de mest udsatte boliger på Engmosevej befinder sig i skellet mellem grøn og gul farveskala, anvendes punktberegninger til nærmere at bestemme støjniveauet på de enkelte boligernes facader. Punktberegninger regnes i frit felt som støjbelastning L_r , og kan derfor sammenlignes direkte med grænseværdien.

Det højeste støjniveau beregnet i punkterne er 44 dB. Resultater af alle beregningspunkter ses i Tabel 3.

Det er altså muligt at udføre gravearbejde i Engmosegraven uden at overskride grænseværdien på 45 dB ved naboerne på Engmosevej. Dette er dog under forudsætning af, at der ikke samtidig arbejdes i den vestlige ende af Strandbyvej-udgravningen.

Tabel 3 Resultat af punktberegninger, ekskl. refleksion fra egen facade.

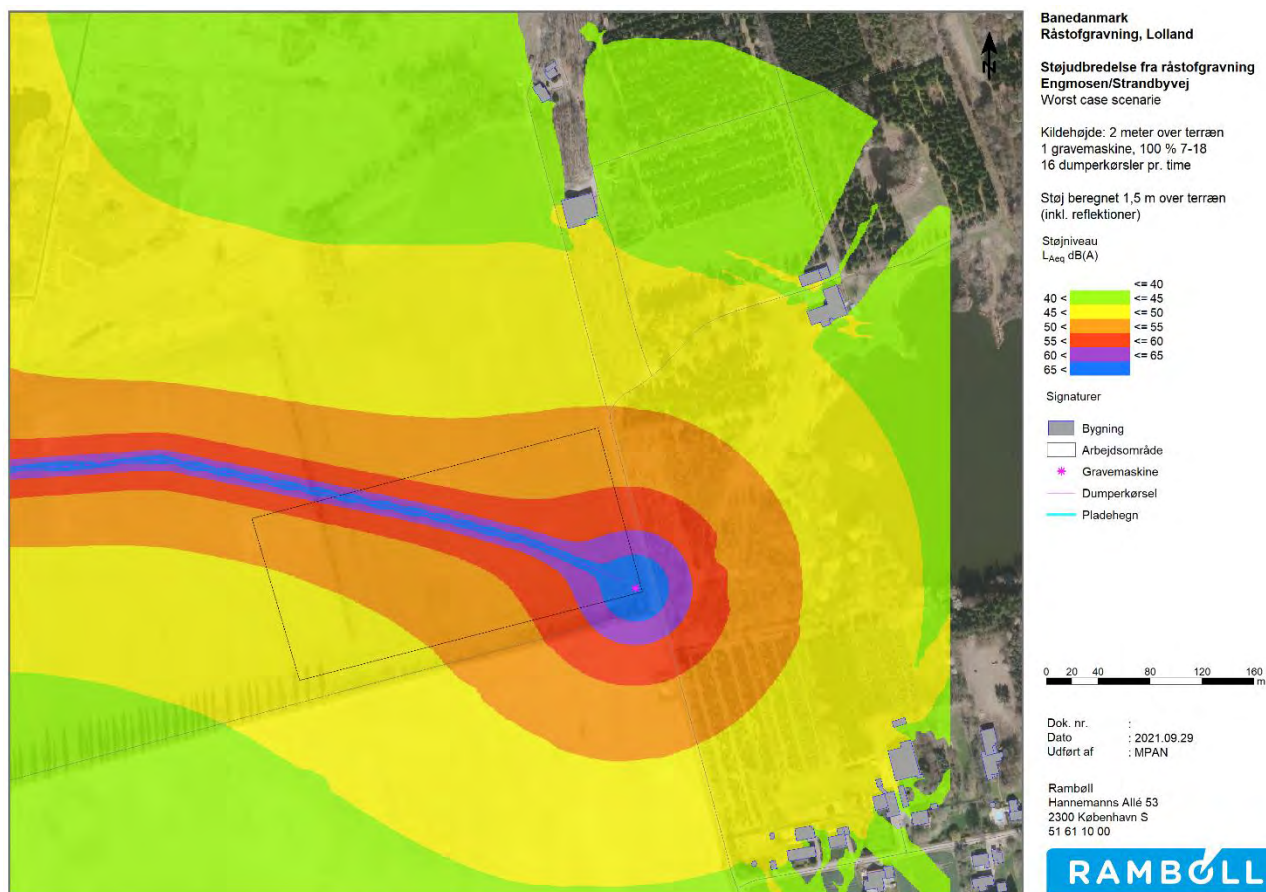
Beregningspunkt	Støjbelastning, L_r
Engmosevej 1	44 dB
Engmosevej 3	44 dB
Engmosevej 5	44 dB
Engmosevej 7	43 dB

Figur 5 Driftsfase. Gravemaskine placeret tættest muligt boliger på Engmosevej i Engmose-udgravningen. På denne afstand til boliger kan arbejdet udføres uden overskridelse af grænseværdien på 45 dB, såfremt der ikke arbejdes i den vestlige ende af Strandbyvej-udgravningen.

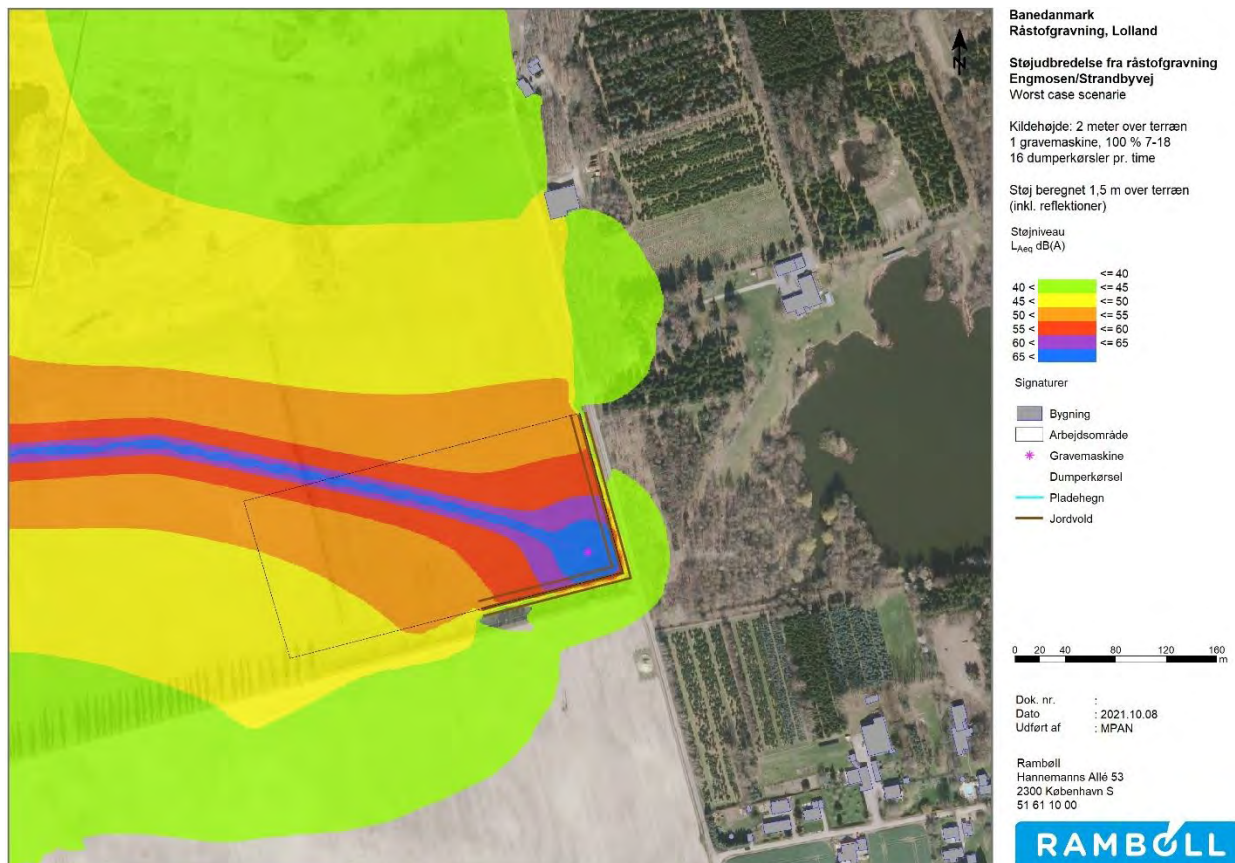
Figur 6 viser et worst-case scenarium i arbejdsområdets sydøstlige ende uden yderligere afskærmning, dvs. uden afskærmning fra et eventuelt jordoplag som vist på Figur 2. Støjkilderne er placeret i arbejdsområdets yderkant tættest muligt på naboejendommene. Støjniveauet vil være 45 dB i grænsen mellem gul og grøn farve. I det grønne område og områder uden farve vil støjen være under 45 dB. Støjniveauet ved områdets boliger i åben og lav boligbebyggelse vil således være højere end grænseværdien på 45 dB. Der skal derfor etableres afskærmning, hvis det ønskes at udføre gravearbejdet i arbejdsområdets yderkant. Etableres afskærmning ikke, skal arbejdet foregå minimum 350 meter fra nærmeste boligfacade.

Flyttes gravemaskinen til det nordøstlige hjørne af arbejdsområdet, vil grænseværdien for enkeltliggende boliger 55 dB (rød farvesignatur) være overholdt for boliger nordøst for arbejdsområdet. Det er derfor ikke nødvendigt at etablere afskærmning mod disse boliger.

Figur 6 Driftsfase. Gravemaskine placeret tættest muligt boliger på Strandbyvej. På denne afstand til boliger er det ikke muligt at udføre arbejdet uden overskridelse af grænseværdien på 45 dB. Det vil være nødvendigt at afskærme gravearbejdet.

Figur 7 viser et scenarium, hvor en 3 meter høj afskærmning, der kan været udført som en jordvold, er forudsat etableret langs arbejdsområdets kant mod syd og sydøst. Afskærmningen skal bryde direkte sigtelinjer mellem støjkilde og boliger syd for arbejdsområdet. Etableres denne afskærmning vil støjniveauet ved boliger i åben og lav boligbebyggelse være lavere end Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi på 45 dB.

Figur 7 Driftsfase. Gravmaskine placeret bag 3 meter høj jordvold. På denne afstand til boliger kan arbejdet udføres uden overskridelse af grænseværdien på 45 dB, såfremt den direkte sigtelinje til boligerne afskærmes.

I anlægsfasen, hvor gravearbejdet forberedes, kan der være aktivitet tæt på Engmosevej. I denne anlægsfase kan der imidlertid arbejdes på yderkanten af arbejdsområdet uden overskridelse af grænseværdien på 70 dB. Det fremgår af figur 2, at støjen kun vil være over 65 dB i en lille zone omkring gravmaskinen (blå farvesignatur).

4 Konklusion

Analyser og vurdering af støjforhold i forbindelse med råstofgravning ved Engmosevej/Strandbyvej har vist, at arbejdet kan udføres uden overskridelse af den vejledende grænseværdi for boliger i åben og lav boligbebyggelse i dagperioden (45 dB på hverdage kl. 7 – 18 og lørdage kl. 7 – 14), såfremt arbejdet udelukkende udføres i Strandbyvej-udgravningen.

Det er kun muligt at udføre gravearbejde i Engmose-udgravningen under forudsætning af, at der ikke samtidigt udføres gravearbejde i Strandbyvej-udgravningens vestlige halvdel. Arbejdes der i Strandbyvej-udgravningens østlige halvdel samtidigt, vurderes det ikke at have indflydelse på støjforholdene på Engmosevej mod vest. Derudover forudsættes det, at der etableres en afskærmning i 2,4 meters højde i Engmose-udgravningens vestlige side, for at grænseværdien på 45 dB kan overholdes ved naboer på Engmosevej. Afskærmningen skal bryde sigtelinjer fra udgravningen til Engmosevej.

Det vil være en nødvendighed at etablere afskærmning, som bryder den direkte sigtelinje til boliger sydøst for arbejdsområdet på Strandbyvej, for at kunne udnytte store dele af den østlige side af arbejdsområdet. Denne afskærmning kan eksempelvis bestå af en jordvold. Afskærmningen skal have en højde på minimum 3 meter.

Der er ikke behov for yderligere afskærmning af gravearbejdet for at overholde den vejledende grænseværdi for enkeltliggende ejendomme.

Enkelte boliger på Engmosevej (Engmosevej 21, 23, 25 og 27) kan blive påvirket af støj fra kørsel op til 47 dB. Boligen på Engmosevej 14 kan blive påvirket af støj fra kørsel op til 51 dB. Her kan der være behov for at forlænge det eksisterende pladehegn 30 meter mod nord og mod øst ind til jordvolden, så "hullet" ved Engmosevej 14 lukkes. Se Figur 8 for placering af forlænget pladehegn.

Figur 8 Placering af supplerende pladehegn (rød signatur).

Anlægsfasen vil ikke medføre overskridelse af grænseværdien på 70 dB.

Bilag 6 Høringssvar Guldborgsund Kommune

Carsten Funch Madsen

Fra: Kit Stoltzenbach Palmkvist <kph@guldborgsund.dk>
Sendt: 10. januar 2022 14:35
Til: Carsten Funch Madsen
Cc: Henrik Andersen (Natur og Miljø); Dorte Rugbjerg
Emne: SV: Indledende høring af BaneDanmarks ansøgning om råstofindvinding ved Strandbyvej, Nagelsti

Hej Carsten.

Hermed kommunens bemærkninger til det tilsendte ansøgningsmateriale.

Da der ikke skal graves/indvindes under grundvandsspejlet, er det vurderingen, at der ikke skal meddeles tilladelse fra vandforsyningsloven (Henrik Andersen, grundvandsgruppen, er cc på denne mail vedr. dette fagområde).

Der beskrives i ansøgningen, at sanitært spildevand opsamles i godkendte tanke. Der skal ansøges tilladelse fra miljøbeskyttelsesloven (Dorte Rugbjerg er cc på mail vedr. håndtering af spildevand). Jeg kan ikke oplyse sagsbehandlingstid, så kontakt gerne Dorte direkte.

Vedr. efterbehandlingsplan og opfyldning med geoteknisk dårlig jord, har kommunen i forbindelse om ansøgning om § 52-dispensation fra jordforureningsloven tidligere kommet med bemærkninger.

Med venlig hilsen

KIT STOLTZENBACH PALMKVIST
MILJØBIOLOG
NATUR & MILJØ
CENTER FOR TEKNIK & MILJØ

MOB +45 25180927
KPH@GULDBORGSUND.DK

GULDBORGSUND KOMMUNE
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
WWW.GULDBORGSUND.DK

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten

Bilag 7 Høringssvar TDC

Carsten Funch Madsen

Fra: Niels Flemming Müller <nfm@tdcnet.dk>
Sendt: 15. december 2021 10:21
Til: Natur Miljø
Cc: Carsten Funch Madsen
Emne: SV: [EXT] Høring af ansøgning om indvinding af råstoffer, Guldborgsund Kommune sagsnummer EMN-2021-11199

Sagsnummer EMN-2021-11199

Vi har ikke nogen indvendinger under den forudsætning at vi i forbindelse med den ændrede anvendelse kan viderefakturere regningen for eventuel kabelflytning til:

Banedanmark
CVR-nr. 8632276
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Med venlig hilsen/Best Regards

Niels Müller
Projektkoordinator | Cable Maintenance (ONLPM)

Network Deliver
TDC NET | Teglholmsgade 1 | DK-0900 København C
nfm@tdcnet.dk | +45 6669 5083

NOTAT – RISIKOVURDERING AF INDVINDING AF RÅSTOFFER I GRAVEOMRÅDE STRANDBYVEJ

Projekt navn Råstofgrav Strandbyvej
Projektnr. 1100044518
Kunde BaneDanmark
Notatnr. 1
Version 1
Til BaneDanmark
Fra Johanne Urup
Udarbejdet af Johanne Urup

1 Eksisterende forhold	1
2 Vurdering af påvirkning af natur ved råstofgravning i område Strandbyvej	4
3 Vurdering af risiko ved råstofgravning og evt. opfyldning af graveområder i forhold til drikkevandsinteresser	5
4 Referencer	6

Dato 06-10-2021

1 Eksisterende forhold

Det ansøgte graveområde "Strandbyvej" er vist på Figur 1-1 og ligger i direkte forlængelse af det eksisterende graveområde "Engmosen". Der søges om at grave til kote -1,5.

Rambøll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 København S

T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
<https://dk.ramboll.com>

I nærværende notat er vurderet om der er nogen risiko i forhold til våd natur og grundvandsressourcen ved råstofgravning og evt. efterfølgende opfyldning med ren jord.

Matriklen hvor graveområdet findes ligger lige op ad Natura-2000 område og §3-natur, se Figur 1-4.

Graveområdet Strandbyvej ligger i område med drikkevandsinteresser men udenfor indvindingsopland til almen vandforsyning, se Figur 1-4. De nærmeste drikkevandsboringer til almen vandforsyning ligger ca. 2 km i nordvestlig retning og tilhører Vandforsyning Østsjælland. Grænsen til det tilhørende indvindingsopland ligger ca. 1500 m fra graveområdet mod nordvest. Grundvandet i det primære magasin, kalken, har i graveområderne retning mod øst og findes omkring kote 1. Der er ca. 300 m til den nærmeste enkeltindvinder mod sydøst.

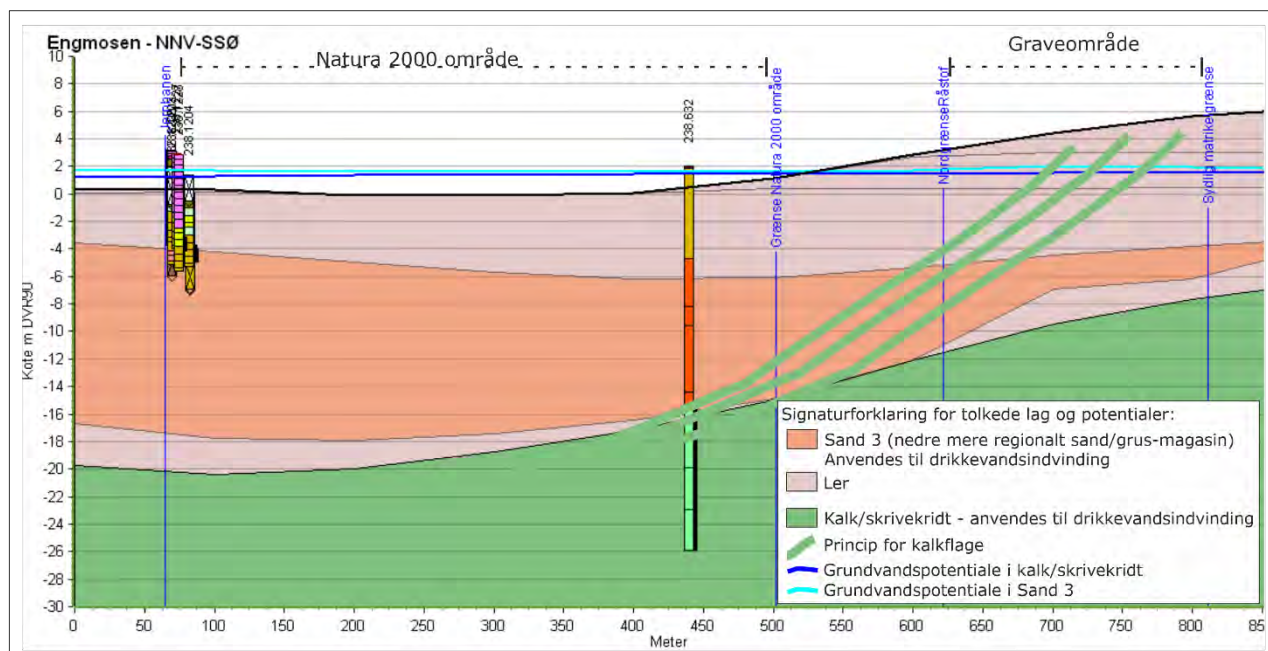
Figur 1-1: Placering af det ansøgte graveområde "Strandbyvej"

I forbindelse med råstofgravningen i Engmosen er truffet vandførende kalklag, som er beskrevet nærmere i bilag 1. Kalklagene syner som vist på Figur 1-2.

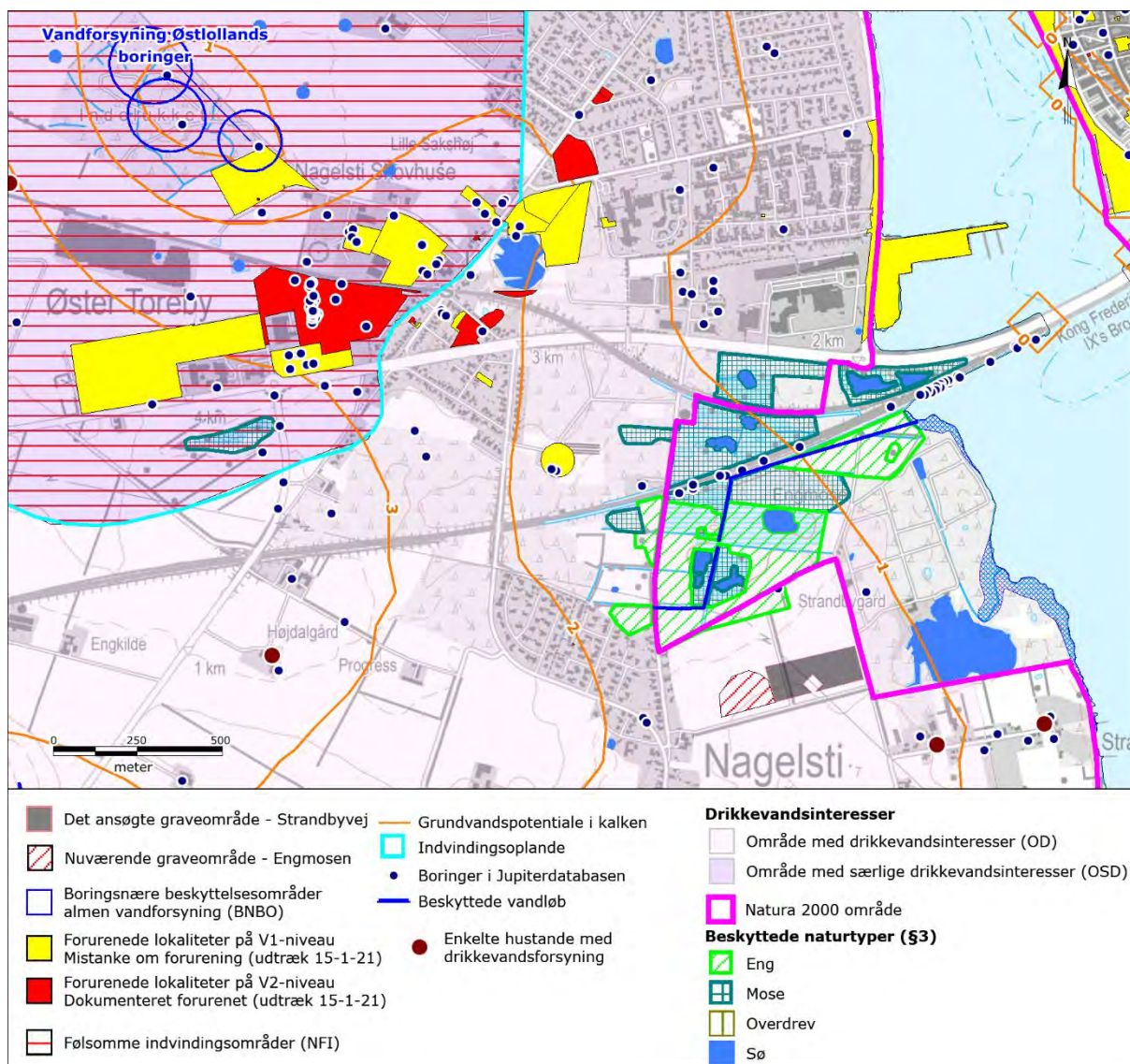

Figur 1-2: Foto, der viser, hvordan kalkforekomsterne syner i råstofgrav Engmosen, som ligger lige op ad det ansøgte graveområde Strandbyvej.

Efter tilsyn og nærmere inspektion af kalklagene vurderes disse at stamme fra is-tektunik i forbindelse med NØ-isen. Da nogle af lagene var meget vandførende, vurderes lagene at have mulig hydraulisk kontakt til det underliggende skrivekridt, se et princip for dette på Error! Reference source not found..

Figur 1-3: Den tolkede geologiske opbygning på baggrund af Sjællandsmodellen vist sammen med borer i området. På figuren er vist et princip for, hvordan kalkflagerne være forbundet med skrivekridt i området.

Figur 1-4: Oversigt over beskyttet natur, Natura 2000, drikkevandsinteresser og indvindingsoplande

2 Vurdering af påvirkning af natur ved råstofgravning i område Strandbyvej

Som angivet i væsentlighedsvurderingen af påvirkning på Natura 2000 området for Engmosen forudsættes at der ikke graves under grundvandsspejlet, så hydrologien i naturområdet ikke påvirkes ved råstofgravningen /1/. Ved de prøvegravninger, som blev foretaget i forbindelse med graveansøgningen til Engmosen, blev der ikke truffet nogle af de vandførende kalklag og moræneleret var tørt.

I det nye graveområde Strandbyvej er også udført prøvegravninger, hvor der ikke træffes grundvand.

Derfor vurderes stadig at være korrekt også med den nye viden fra området, at der ikke graves under grundvandsspejlet. Det primære grundvandsspejl er knyttet til skrivekridtet, som i graveområdet findes mellem kote -8 og kote -10 m DVR90, og der vil ikke blive gravet dybere end kote -1,5 m.

De naturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget i Natura-2000 området, er rigkær, elle- og askeskov og næringsrige søer.

Grundvandspotentialet i det primære magasin (kalken) ligger over terræn inden for Natura 2000 området og under terræn i graveområdet, se Figur 1-3.

Det vurderes ikke at der vil ske en negativ påvirkning fra gravning i "Strandbyvej" af rigkær i Natura 2000 området, da det drejer sig om mindre vandmængder, som evt. siver ud fra de forventede kalklagsforekomster i graveområdet og grundvandspotentialet i kalken ikke vurderes at kunne blive påvirket. Disse vandmængder vil ligesom i Engmosen blive begrænset ved tildækning med ler, hvis de træffes under gravearbejdet i Strandbyvej.

Øst for graveområdet indenfor Natura-2000 området findes Strandby sø, som er en tidligere råstofgrav.

I basisanalysen for den tidligere vandplan er søen karakteriseret som kalkrig, ikke brunvand, brak, lavvand. Da vandet er karakteriseret som kalkrig vurderes vandet til dels at stamme fra de kalkflager, som findes i området og når vandkvaliteten er brak, vurderes der at være en hydraulisk forbindelse til Guldborgsund.

Ved opfyldning med ren jord i råstofgraven "Strandbyvej" vurderes der ikke at være nogen risiko for forurening af Strandby Sø. Den jord, som der opfyldes med, skal overholde jordklasse 0 efter Sjællandsvejledningen og selvom, der skulle være en lille hydraulisk forbindelse mellem kalkflagerne i råstofgraven og søen vurderes dette ikke at ændre på denne konklusion.

Der vurderes ikke at være nogen ændring i kvaliteten mht. næringsstoffer i Strandby Sø ved opfyldning med ren jord, som er anderledes end den som var i området før råstofgraven, blev etableret (mark).

Det vurderes derfor samlet, at Natura 2000 område nr. 152, Smålandsfarvandet, nord for det ansøgte areal, og Ramsarområde nr. 25 Farvandet mellem Lolland og Falster med Rødsand, Guldborg Sund og Bøtø Nor, ikke påvirkes som følge af råstofindvindingen og eventuel efterfølgende opfyldning med ren jord.

3 Vurdering af risiko ved råstofgravning og evt. opfyldning af graveområder i forhold til drikkevandsinteresser

Som beskrevet i indledningen ligger graveområde Strandbyvej i område med drikkevandsinteresser men udenfor indvindingsopland til almen vandforsyning. De nærmeste drikkevandsboringer til almen vandforsyning ligger ca. 2 km i nordvestlig retning og tilhører Vandforsyning Østlolland. Grænsen til det tilhørende indvindingsopland ligger ca. 1500 m fra graveområdet mod nordvest. Grundvandet i det primære magasin, kalken, har i graveområderne retning mod øst og findes omkring kote 1. Der er ca. 300 m til den nærmeste enkeltindvinder mod sydøst.

En fremtidig indvinding af råstoffer i graveområde Strandbyvej vurderes ikke at kunne have negativ påvirkning af hverken grundvandskvaliteten eller grundvandspotentialet i området, da der som tidligere beskrevet graves over grundvandsspejlet og kun der, hvor der er kalkflager, vurderes at være en hydraulisk forbindelse til kalkmagasinet. Erfaringerne fra Engmosen viser at vandstrømmen fra kalkflagerne kan begrænses ved tildækning med ler.

4 Referencer

/1/ Banedanmark. Væsentlighedsvurdering af påvirkning på Natura-2000 område i forbindelse med etablering af råstofgrav. 16-06-2020.

Bilag 1 – EngmosenVurderingHydrologiNatur_29-09-2021

NOTAT

Projekt navn Råstofgrav Engmosen
 Projektnr. 1100044518
 Kunde BaneDanmark
 Notatnr. 1
 Version 1
 Til Region Sjælland
 Fra Johanne Urup
 Udarbejdet af Johanne Urup
 Kontrolleret af Martin Kielland
 Godkendt af Johanne Urup

1	Kalkforekomster ved råstofgravning	1
2	Vurdering af kalkforekomster i ler og hydrogeologien.....	3
3	Vurdering af påvirkning af Natura 2000 og grundvandsafhængige naturtyper ved den nuværende råstofgravning i Engmosen	10
4	Vurdering af mulig påvirkning af Strandby Sø ved opfyldning af graveområdet Engmosen	11
5	Udvidelse af råstofgrav mod øst - Nyt graveområde "Strandbyvej"	12
6	Vurdering af risiko ved opfyldning af graveområder i forhold til drikkevandsinteresser	13
7	Referencer.....	15

Dato 29-09-2021

Rambøll
 Hannemanns Allé 53
 DK-2300 København S

T +45 5161 1000
 F +45 5161 1001
<https://dk.ramboll.com>

1 Kalkforekomster ved råstofgravning

Region Sjælland har givet tilladelse til råstofgravning på Engmosevej 6A, 4800 Nykøbing F. - matr.nr. 2a, Nagelsti By, Toreby. Tilladelsen gælder inden for det viste område på Figur 1-1.

Matriklen hvor graveområdet findes ligger lige op ad Natura-2000 område og §3-natur, se Figur 1-2 og Figur 1-3. I væsentlighedsvurderingen af påvirkning på Natura-2000 område i forbindelse med etablering af råstofgravning er følgende bl.a. angivet: "Da der ikke skal ske gravning under grundvandsspejlet, vil der ikke ske en påvirkning af områdets grundvandsfølsomme og beskyttede natur.

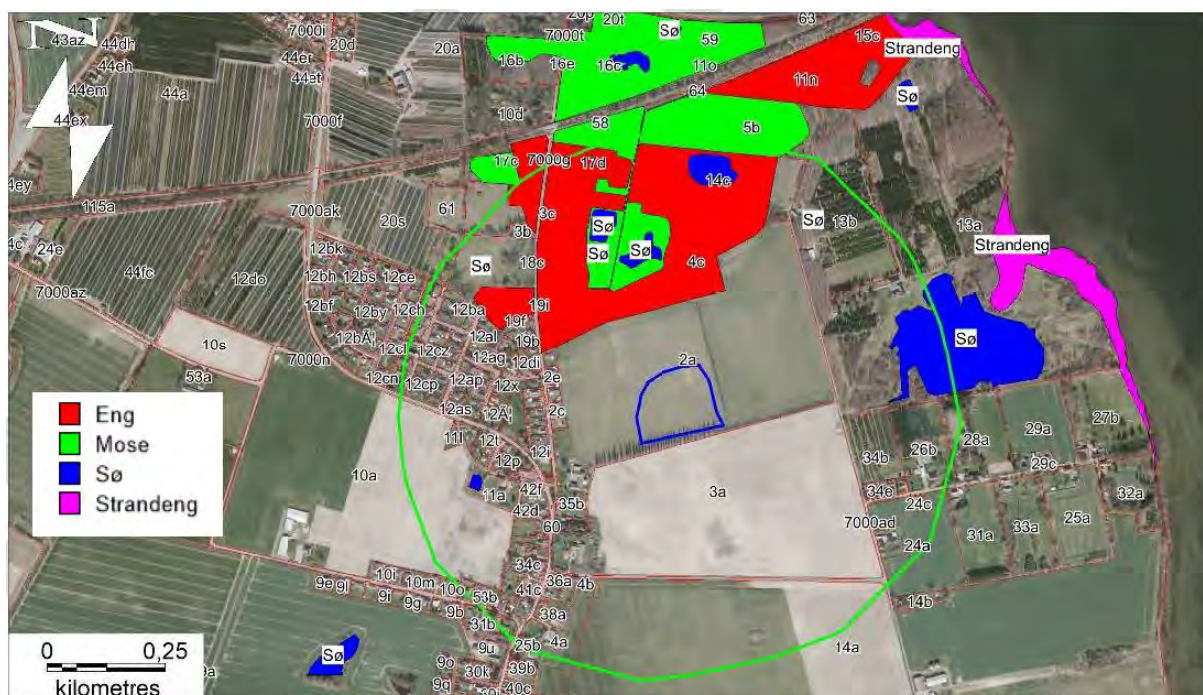
Det vurderes, at Natura 2000 område nr. 152, Smålandsfarvandet, nord for det ansøgte areal, og Ramsarområde nr. 25 Farvandet mellem Lolland og Falster med Rødsand, Guldborg Sund og Bøtø Nor, ikke påvirkes som følge af råstofindvindingen.

Figur 1-1: Tilladelsen omfatter det med rødt indrammede areal, mens selve gravearealet på ca. 1½ ha er vist med blå.

Figur 1-2: Oversigt Natura 2000 habitat (blå skraver) og Ramsar, vist med rød skraver. Bufferzone vist.

Figur 1-3: Oversigt over beskyttet natur. Bufferzone vist.

I øjeblikket foregår gravning i indenfor det tilladte område og i den forbindelse er der fundet vandførende kalklag, som nærmere beskrives i det næste afsnit. I afsnit 3 er foretaget en vurdering om der er risiko for negativ påvirkning af Natura-2000 områdets grundvandsafhængige naturtyper som rigkær ved den nuværende råstofgravning. I afsnit 4 er vurderet om der sker en påvirkning af Strandby Sø. I afsnit 5 og 6 er beskrevet forholdene omkring en ønsket udvidelse af graveområdet og om denne udvidelse vurderes at give en ændring i den eksisterende væsentlighedsvurdering, som er udarbejdet i forhold til Natura-2000 området nord for og S3-søen øst for området forud for gravningen i Engmosen. Herudover er vurderet om der kan være en negativ påvirkning af grundvand ved fortsat gravning i området samt opfyldning af graveområderne med ren jord.

2 Vurdering af kalkforekomster i ler og hydrogeologien

I forbindelse med råstofgravningen i Engmosen er truffet vandførende kalklag. Der blev gravet uden om disse og om muligt lagt ler ovenpå, så udstrømningen af vand fra kalken blev minimeret.

Et overblik over graveområdet, som det ser ud pr. 17/8-2021 fremgår af Figur 2-1 og på Figur 2-2 ses, hvordan kalken fremstår sammen med det omgivne moræneler. Det vand, som ses på fotoet, er primært regnvand fra de store regnskyl i august måned.

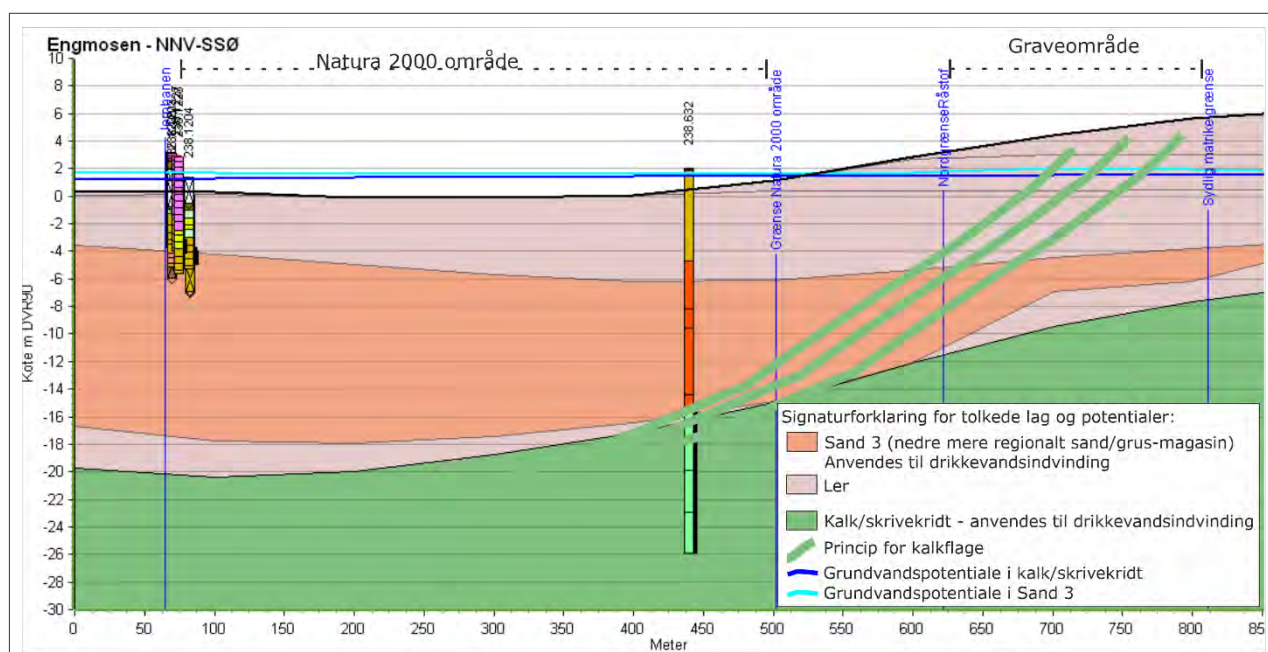

Figur 2-1: Overblik over graveområdet i ved Engmosen

Figur 2-2: Foto, der viser, hvordan kalkforekomsterne syner i råstofgraven i dag.

Efter tilsyn og nærmere inspektion af kalklagene vurderes disse at stamme fra is-teknik i forbindelse med NØ-isen. Da nogle af lagene var meget vandførende, vurderes lagene at have mulig hydraulisk kontakt til det underliggende skrivekridt, se et princip for dette på Figur 2-3.

Figur 2-3: Den tolkede geologiske opbygning på baggrund af Sjællandsmodellen vist sammen med borer i området. På figuren er vist et princip for, hvordan kalkflagerne være forbundet med skrivekridt i området.

Det omgivne moræneler er tør og fremstår i den øvre del oxideret – se Figur 2-2.

Figur 2-4: Kalklag, som vurderes at hælde i nord-østlig retning

Figur 2-4, Figur 2-5, Figur 2-6 og Figur 2-7 viser hvordan kalkflagerne ser ud og, hvordan de fremstår som hvide bånd i moræneleret.

Figur 2-5: Detailfoto af kalklag

Figur 2-6: Kalklag – indikeret med blå pil

Figur 2-7: Gennemgående kalkflage – Arm peger mod nord

Af Figur 2-8 ses en flage lidt tættere på og på Figur 2-9 ses hvordan kalken ser ud i nærbillede. Den er porøs og lidt slammet. Det vand, som fremgår af billedet, er primært regnvand og stammer ikke fra kalkflagerne.

Figur 2-8: Detailfoto af kalkflage

Figur 2-9: Detailfoto af kalken

Det vand, som kalken har afgivet i forbindelse med den nuværende udgravning, er lænset til en fordybning inde på matriklen i nordlig retning, se Figur 2-10. Det vand, som ses på billedet, stammer også fra regnvand.

Figur 2-10: Fordybning hvor vandet fra kalkflagerne er ledt hen via en lænsepumpe. Beliggenhed er i den nordlige del af matriklen og fremgår af Figur 2-11.

Figur 2-11: Overblik over graveområdet fra dronedeflyvning. Blå pil viser hvor vandet fra kalkflagerne er ledt hen. Billedet er vist fra vest mod øst.

3 Vurdering af påvirkning af Natura 2000 og grundvandsafhængige naturtyper ved den nuværende råstofgravning i Engmosen

Som angivet i væsentlighedsvurderingen af påvirkning på Natura 2000 området har det været forudsat at der ikke graves under grundvandsspejlet, så hydrologien i naturområdet ikke påvirkes ved råstofgravningen /2/. Ved de prøvegravninger, som blev foretaget i forbindelse med graveansøgningen, blev der ikke truffet nogle af de vandførende kalklag og moræneleret var tørt.

Det vurderes stadig at være korrekt også med den nye viden fra området, at der ikke graves under grundvandsspejlet. Det primære grundvandsspejl er knyttet til skrivekridtet, som i graveområdet findes mellem kote -8 og kote -10 m DVR90, og der er ikke gravet dybere end kote -1,5 m.

Grundvandspotentialet i det primære magasin (kalken) ligger over terræn inden for Natura 2000 området og under terræn i graveområdet, se Figur 2-3.

Figur 3-1: Naturtyper på udpegningsgrundlaget. Nord for matriklen, hvor råstofgraven er etableret, findes rigkær (gul skraveret), elle- og askeskov (grøn skraveret) og næringsrige søer (blå skraveret). Kilde: MiljøGIS. Elle- og Askeskov er en prioriteret naturtype. Den blå cirkel viser den omtrentlige placering af råstofgraven.

Det vurderes at der ikke vil ske en negativ påvirkning af rigkær i Natura 2000 området, da det drejer sig om mindre vandmængder fra kalklagene og grundvandspotentialet i kalken ikke vurderes at kunne blive påvirket. En væsentlig påvirkning af Natura 2000-området kan dermed på forhånd afvises.

Figur 3-2: Natura 2000 området set fra graveområdet – dvs. mod nord.

4 Vurdering af mulig påvirkning af Strandby Sø ved opfyldning af graveområdet Engmosen

I kommentarer til den tidligere udarbejdede væsentlighedsvurdering har myndigheden angivet, der bl.a. mangler en vurdering af, om der kan ske udsivning af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer fra det deponerede materiale til Strandby Sø /3//4//5/.

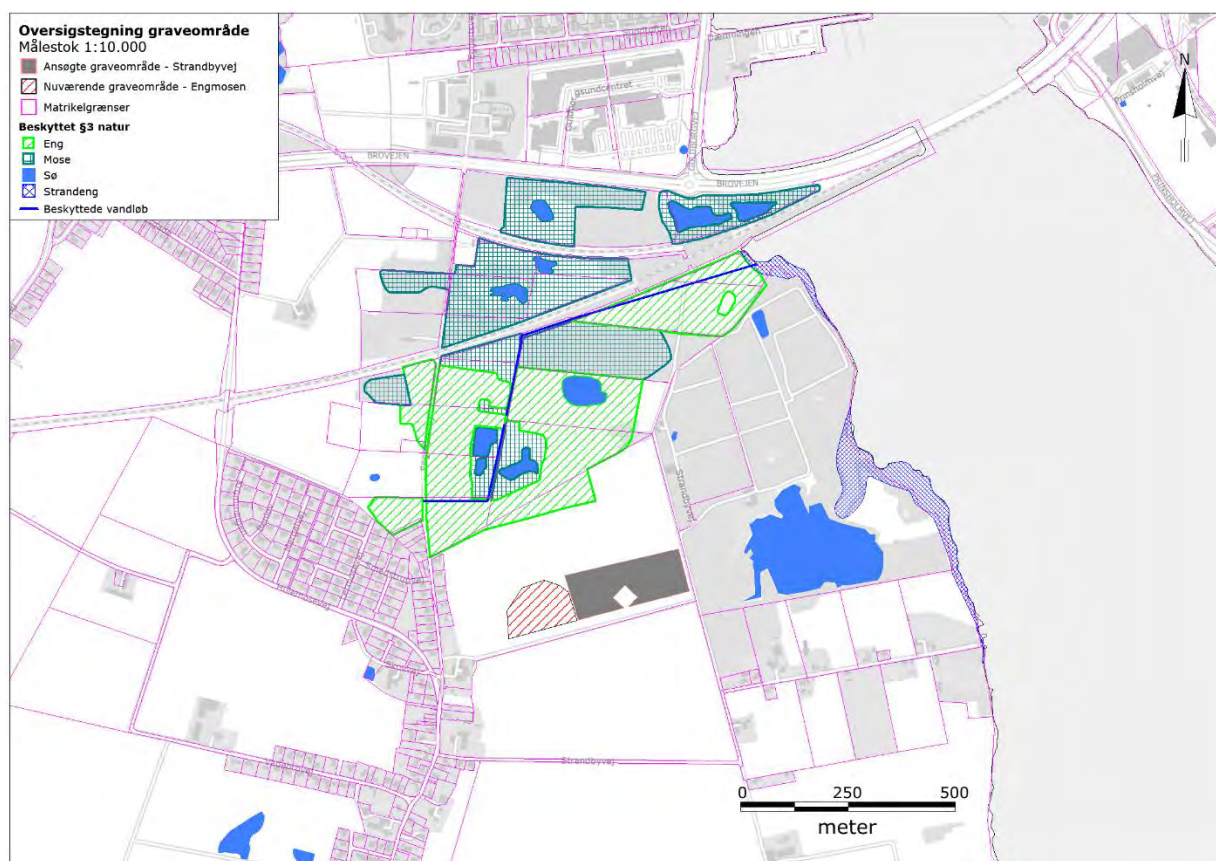
Strandby sø er en tidligere råstofgrav. I basisanalysen for den tidligere vandplan er søen karakteriseret som kalkrig, ikke brunvand, brak, lavvand. Da vandet er karakteriseret som kalkrig vurderes vandet til dels at stamme fra de kalkflager, som findes i området og når vandkvaliteten er brak, vurderes der at være en hydraulisk forbindelse til Guldborgsund.

Ved opfyldning med ren jord i råstofgraven "Engmosen" vurderes der ikke at være nogen risiko for forurening af Strandby Sø. Den jord, som der opfyldes med, skal overholde jordklase 0 efter Sjællandsvejledningen og selvom, der skulle være en lille hydraulisk forbindelse mellem kalkflagerne i råstofgraven og søen vurderes dette ikke at ændre på denne konklusion.

Der vurderes ikke at være nogen ændring i kvaliteten mht. næringsstoffer i Strandby Sø ved opfyldning med ren jord, som er anderledes end den som var i området før råstofgraven, blev etableret.

5 Udvidelse af råstofgrav mod øst - Nyt graveområde "Strandbyvej"

BaneDanmark ønsker at udvide graveområdet mod øst og ind på marken ved siden af – se Figur 5-2, Figur 5-3 og Figur 5-3. De geologiske forhold forventes at tilsvare de forhold, som findes i den nuværende råstofgrav og væsentlighedsvurderingen af området på Natura-2000 området at være den samme som for Engmosen. En væsentlig påvirkning af Natura 2000-området kan dermed på forhånd afvises. Der er ca. samme afstand fra graveområdet til de beskyttede naturtyper nord for området.

Figur 5-1: Nuværende graveområde "Engmosen" med rød skraveret og udvidelse ind på nabomatriklen mod øst vist med gråt. På kortet er vist beskyttet natur. Der henvises til Figur 1-2 for afgrænsningen af Natura 2000.

En fremtidig indvinding af råstoffer i graveområde Strandbyvej vurderes ikke at kunne have negativ påvirkning af hverken grundvandskvaliteten eller grundvandspotentialet.

Som tidligere beskrevet graves over grundvandsspejlet og kun der, hvor der er kalkflager, vurderes at være en hydraulisk forbindelse til kalkmagasinet. Erfaringerne fra Engmosen viser at vandstrømmen fra kalkflagerne kan begrænses ved tildækning med ler.

Figur 5-2: Nabomatrikel, som Banedanmark gerne vil anvende til råstofgravning. Indikeret med pink pil.

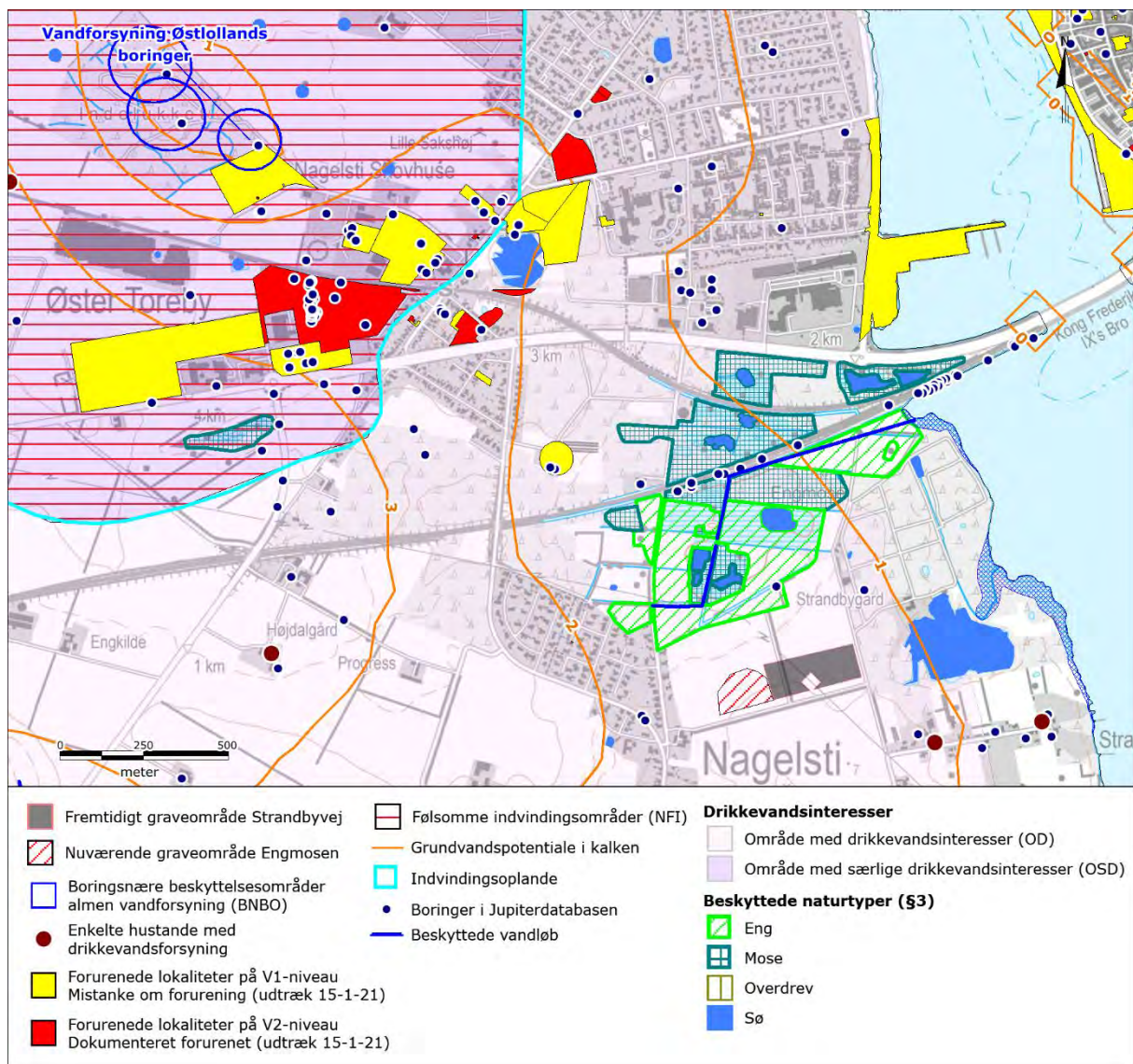

Figur 5-3: Nabomatrikel, som Banedanmark gerne vil anvende til råstofgravning. Indikeret med pink pil.

6 Vurdering af risiko ved opfyldning af graveområder i forhold til drikkevandsinteresser

Det nuværende graveområde Engmosen og et eventuelt fremtidigt graveområde Strandbyvej ligger i område med drikkevandsinteresser men udenfor indvindingsopland til almen vandforsyning se Figur 6-1. De nærmeste drikkevandsboringer til almen vandforsyning ligger ca. 2 km i nordvestlig retning og

tilhører Vandforsyning Østlolland. Grænsen til det tilhørende indvindingsopland ligger ca. 1500 m fra graveområdet mod nordvest. Grundvandet i det primære magasin, kalken, har i graveområderne retning mod øst og findes omkring kote 1. Der er ca. 300 m til den nærmeste enkeltindvinder mod sydøst.

Figur 6-1: Drikkevandsinteresser og nærmeste indvindingsboringer

Der vurderes at ikke være nogen risiko for drikkevandskvaliteten ved opfyldning med ren jord i hverken Engmosen eller det fremtidige graveområde Strandbyvej. Det skal dog være et krav at der opfyldes med jord, som opfylder jordklasse 0 efter Sjællandsvejledningen.

7 Referencer

- /1/ VVM-screening af etablering af råstofgrav på matrikel 2a Nagelsti By, Toreby, Lolland, Guldborgsund Kommune.
- /2/ Banedanmark. Væsentlighedsvurdering af påvirkning på Natura-2000 område i forbindelse med etablering af råstofgrav. 16-06-2020.
- /3/ Miljø- og Fødevareministeriet. Miljøstyrelsen. Blødbundsudsætning ved Engmosen, Guldborgsund. Ringsted-Femern Banen. VVM-screening – ændring til VVM-tilladelse
- /4/ Miljø- og Fødevareministeriet. Miljøstyrelsen. Etablering af midlertidig råstofgrav. Ringsted-Femern Banen. VVM-screening – ændring til VVM-tilladelse
- /5/ Banedanmarks bemærkninger til Miljøstyrelsens høringssvar vedr. midlertidig råstofgrav samt blødbundsudsætning på et område ved Engmosen i forbindelse med Ringsted-Femern Banen. 6-11-2020.

08.12.2021
Revision 2

Væsentlighedsvurdering af påvirkning på Natura 2000-område i forbindelse med etablering af råstofgrav

Baggrund

I forbindelse med etablering af dobbeltsporet jernbane fra Nykøbing F til Rødby/Femern (Ringsted-Femern Banen) skal de eksisterende banedæmninger udvides og på nogle delstrækninger helt genopbygges, hvilket kræver store mængder lerjord. For at minimere udgifterne, undgå kørsel med store mængder jord på landevejene og reducere presset på de eksisterende råstofgrave ansøger Banedanmark om at etablere en række sidetag langs banen, hvor der kan hentes lerjord. I sidetagene bortgraves lerjorden, som så anvendes til opbygning af banedæmningen.

Banedanmark har tidligere modtaget tilladelse til etablering af en råstofgrav på markareal på Lolland på matrikel 2a Nagelsti By, Toreby (se figur 1, 2 og 3). Hovedparten af jorden fra denne råstofgrav er blevet opgravet i sommeren 2021 og benyttet til opbygning af ny banedæmning på banestrækningen vest for Guldborgsund.

I forbindelse med ekspropriationsprocessen blev Banedanmark i marts 2021 pålagt at købe hele markdelen af matrikel 2a Nagelsti By, Toreby, som den eksisterende råstofgrav Engmosen ligger på. Da Banedanmark fortsat mangler råstoffer til banedæmningerne på Lolland, ønskes det derfor at etablere endnu en råstofgrav øst for, og i forlængelse af den eksisterende råstofgrav. Den nye råstofgrave kaldes "Strandbyvej". Eksisterende råstofgrav "Engmosen" er vist med blå markering på nedenstående figurer 1,2 og 3, mens udvidelsen "Strandbyvej" er vist med grøn markering.

Råstofgraveområdet "Strandbyvej" udgør i alt 2,66 ha (26.600 m²), området består af landbrugsareal og ejes af Banedanmark.

"Strandbyvej" ligger i et område som ikke er udlagt som graveområde i Regionplan 2016 eller i råstofplan 2020. Samtlige materialer fra sidetagsområdet skal benyttes til anlæg af banedæmninger på Lolland i Banedanmarks anlægsprojekt Ringsted-Femern Banen.

Råstofgraven forventes at være aktiv i 2022 og 2023, hvor størstedelen af aktiviteten vil forekomme i 2022. Herefter lukkes råstofgraven ned og arealet "reetableres" i henhold til efterbehandlingsplanen.

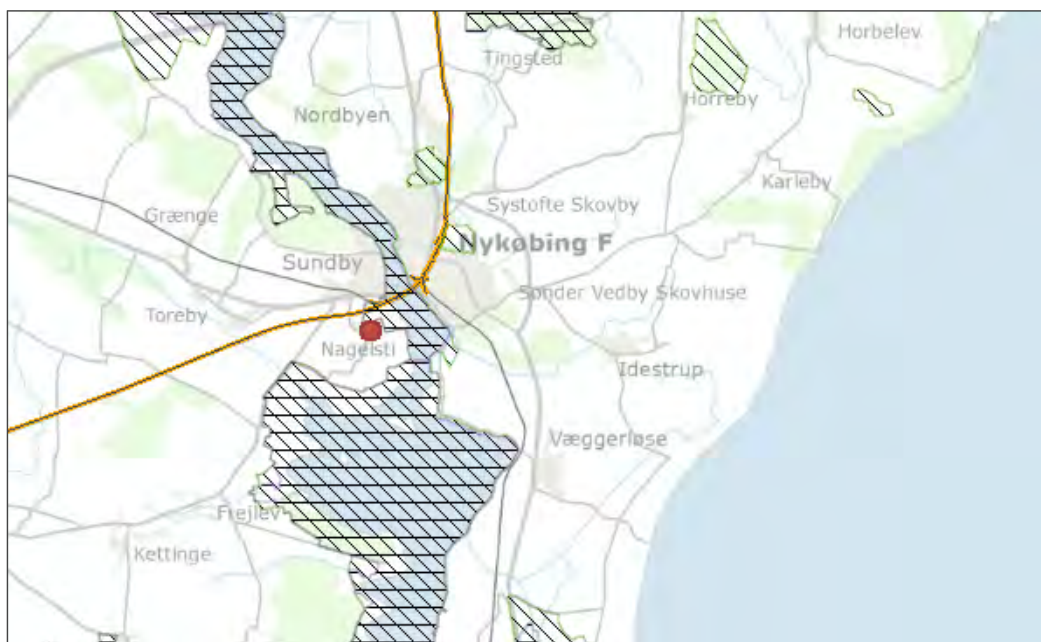
Som en del af projektet søges Region Sjælland om tilladelse i henhold til §52 til genopfyldning af råstofgraven med ren, men geoteknisk dårlig jord fra Banedanmark anlægsarbejde på banestrækningen lige nord for råstofgraven. Opnås tilladelse til opfyldning af råstofgraven, vil råstofgraven blive fyldt op, og arealet reetableret til markareal.

Gives der ikke tilladelse til opfyldning af råstofgraven, vil arealet reetableres som naturområde uden offentlig adgang.

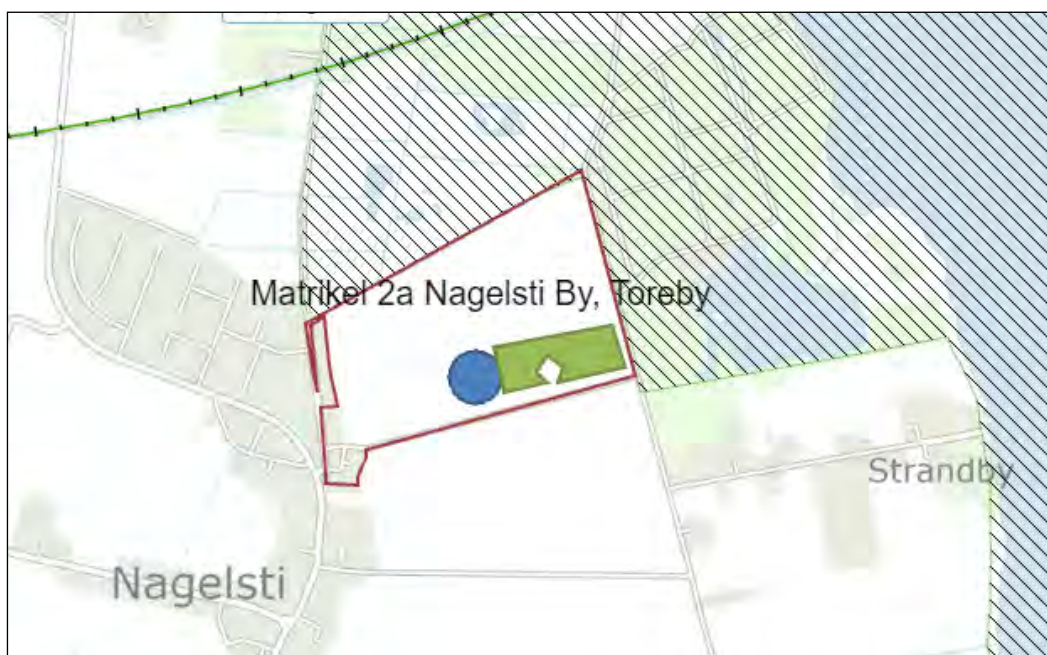
Matriklen, hvor den nye råstofgrav søges etableret, grænser op til Natura 2000-område nr. 173; Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand (se figur 2). Arealet inden for Natura 2000-området, der ligger mellem jernbanen og råstofgraven, kaldes Engmosen.

Da Råstofgraven grænser op til et Natura 2000-område, og dermed potentielt kan påvirke det beskyttede området, skal påvirkningernes væsentlighed vurderes. Dette notat er således Banedanmarks væsentlighedsvurdering af råstofgraven "Strandbyvej" i forhold til Natura 2000-området.

På nedenstående figurer 1, 2 og 3 ses placeringen af "Strandbyvej" samt den eksisterende råstofgrav "Engmosen".

Figur 1: Den røde markering er den omtrentlige placering af råstofgravene ved Engmosen på Østlolland. Den orange linje markerer jernbanen, og det skraverede område er Natura 2000.

Figur 2: Den blå cirkel, viser den omtrentlige placering af den eksisterende råstofgrav, "Engmosen". Den grønne cirkel viser den omtrentlige placering af den nye råstofgrav, "Strandbyvej" (grunden til at der er et hul i området er, at der findes en højspændingsmaste her). Det skraverede område er Natura 2000, den grønne linje er jernbanen, og den røde markering er matrikel 2a Nagelsti By, Tørebj.

Figur 3: Den blå cirkel, viser den omtrentlige placering af den eksisterende råstofgrav, "Engmosen". Den grønne cirkel viser den omtrentlige placering af den nye råstofgrav, "Strandbyvej" (Grunden til at der er et hul i området er, at der findes en højspændingsmaste her.). Det skraverede er Natura 2000, de grønne og blå optegnede områder er §3 beskyttede søer og enge, den lyseblå stiplede er §3 beskyttet vandløb, og den orange linje er jernbanen.

Lovgrundlag

Natura 2000-områderne er udlagt inden for EU for at beskytte værdifulde naturområder, dyr og planter, som er omfattet af habitatdirektivet¹ og fuglebeskyttelsesdirektivet². I Danmark er fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet indarbejdet i lovgivningen i habitatbekendtgørelsen³.

Formålet med Natura 2000-netværket er at sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget for de enkelte Natura 2000-områder.

¹ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle

³ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ifølge habitatbekendtgørelsen skal der udarbejdes en væsentlighedsvurdering af planer og projekter, som vil være placeret inden for de beskyttede områder eller kan påvirke ind i de beskyttede områder og påvirke udpegningsgrundlaget.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan afvises, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering.

Natura 2000-område nr. 173

Natura 2000-område nr. 173; Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand består af EF-habitatområde H152 samt fire fuglebeskyttelsesområder (F82, F83, F85 og F86). Natura 2000-området er et meget stort område på 79.069 ha, som overvejende er marint /1/. Engmosen er en del af Habitatområde H152 (Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor, Hyllekrog-Røds) samt Fuglebeskyttelsesområde 86 (Guldborgsund).

Tabel 1 er udpegningsgrundlaget for H152 og F86 gældende for planperioden 2016-2021 /1/:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 152			
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)	
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)	
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)	
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)	NY
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)	
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)	
	Grå/grøn klit (2130)	Klitlavning (2190)	
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)	
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)	
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)	
	Urtebræmme (6430)	Rigkær (7230)	
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)	
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)	
	Elle- og askeskov* (91E0)		
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Eremit* (1084)	
	Stor vandsalamander (1166)	Bredøret flagermus (1308)	
	Damflagermus (1318)	Gråsæl (1364)	
	Spættet sæl (1365)		

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 86			
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)	
	taffeland (T)	troldand (T)	
	hvinand (T)	stor skallesluger (T)	
	havørn (TY)	rørhøg (Y)	

Tabel 1: Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 86. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Basisanalysen for perioden 2022-2027 er frigivet. I den er der ændret lidt på udpegningsgrundlaget for områderne således, at naturtyperne søbred med småurter (3130) og skovbevokset tørvemose (91D0) samt arterne marsvin (1351) og sumpvindelsnegl (1016) er medtaget for Habitatområde 152, mens arterne grågåås (T), klyde (Y) og rødrygger tornskade (Y) er medtaget i udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde 86, og hvinand (T) er taget ud /2/.

I perioden frem til næste planperiode skal der vurderes både på det gældende udpegningsgrundlag og på det, der er præsenteret i de nye basisanalyser.

Engmosen

Engmosen er et gammelt moseområde, som er indtegnet på historiske kort (høje målebordsblade, 1864-1899) /5/. Engmosen indeholder ud over en del §3 natur også naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for habitatområde 152 (se figur 4 og 5). Engmosen er også levested for bilag IV-arterne spidssnudet frø og springfrø, der er registreret i flere af områdets vandhuller /5/.

Figur 4: §3 natur i Engmosen. De grønne, brune, lyseblå og blå optegnede områder er hhv. §3 beskyttede enge, moser, strandenge og søer, den lyseblå stiplede er §3 beskyttet vandløb, det skraverede er Natura 2000, og den orange linie er jernbanen /5/.

Naturtyper på udpegningsgrundlaget i Engmosen

De naturtyper, der findes i Engmosen, er; rigkær (7230), elle- og askeskov (91E0) og næringsrig sø (3150) - se figur 3. Elle- og askeskov er en prioriteret naturtype, hvilket betyder, at naturtypen er vurderet som særligt truet i Europa.

Figur 5: Naturtyper på udpegningsgrundlaget; rigkær (gul skravering), elle- og askeskov (grå skravering), næringsrige søer under 5 ha (grøn skravering) og næringsrige søer over 5 ha (blå markering). Kilde: MiljøGIS.

Tilstandsvurdering

Tilstanden af en naturtype inddeles i fem klasser:

1. (I) Høj naturtilstand
2. (II) God naturtilstand
3. (III) Moderat naturtilstand
4. (IV) Ringe naturtilstand
5. (V) Dårlig naturtilstand

Arealerne med rigkær (7230) i Engmosen er vurderet til at have en moderat naturtilstand (klasse 3) /4/. Dette er også den generelle vurdering af rigkær (7230) i Natura 2000-område nr. 173.

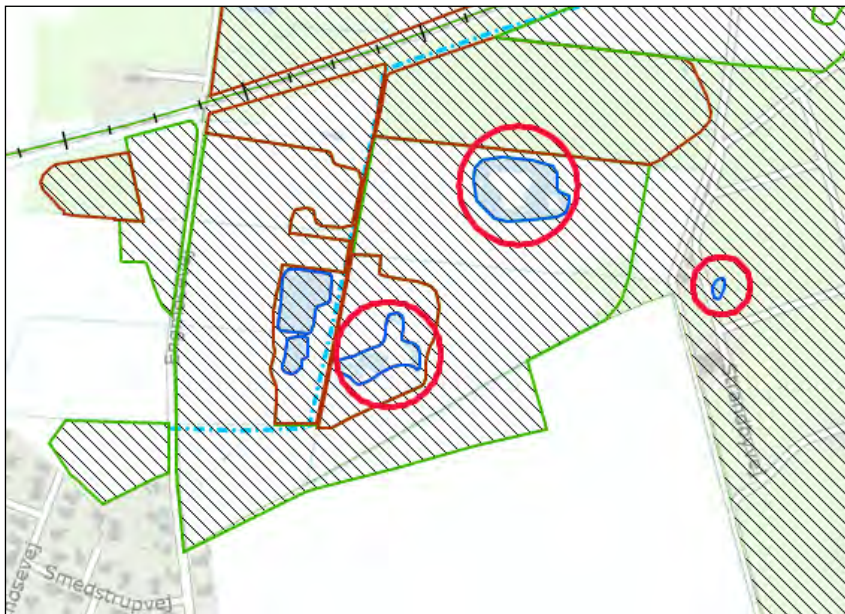
De kortlagte elle- og askeskove (91E0) har generelt en god tilstand i Natura 2000-område 173 /4/. Tilstanden af arealerne med elle- og askeskov i og ved Engmosen er ikke vurderet /4/.

Arter på udpegningsgrundlaget

Nedenstående gennemgås arter på nuværende og fremtidige udpegningsgrundlag for H152 og F86.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er i 2015 registreret i det lille vandhul nordøst for projektområdet. I 2020 er der i yderligere to vandhuller (det vestligste vandhul består af tre små vandhuller) nord for projektområdet registreret stor vandsalamander (se figur 6) /5/. Stor vandsalamander yngler i mindre lysåbne vandhuller. De kan vandre op til 1 km for at finde egnede vandhuller.

Figur 6: De røde cirkler markerer de §3 beskyttede vandhuller, hvor der er registreret stor vandsalamander. Der er desuden også registreret spidssnudet frø og spring frø (bilag IV-arter) i de to største vandhuller.

Damflagermus og Bredøret flagermus

Engmosen vurderes at have stor betydning for de lokale bestande af damflagermus og bredøret flagermus. Bevoksningerne langs banen mod nord skaber læ, således at der også er gode jagtområder. I den østlige del af Engmosen er der registreret høj aktivitet på flyveruter over Sydbanen og langs banebeplantningen af især damflagermus og bredøret flagermus /5/. Både damflagermus og bredøret flagermus hører til de sjældne arter i Danmark. Begge arter bruger ledelinjer i landskabet, når de jager, og kan derfor f.eks. mødes langs indre skovbryn og læhegn. Begge arter er fundet i hule træer, selv om at de oftere findes i ældre bygninger.

Eremit

Eremit er en sjælden bille, der er knyttet til gamle løvtræer i lysåben skov. Arten er ikke registreret på Lolland siden 1980. Der er ikke fund af arten eller kortlagte egnede levesteder for eremit indenfor Engmosen.

Skæv vindelsnegl og sumpvindelsnegl.

Skæv vindelsnegl er indenfor Natura 2000-område 173 kendt fra ni forskellige lokaliteter, mens sumpvindelsnegl er kendt fra to lokaliteter /2/. Begge arter er eftersøgt i Engmosen i 2006, 2013 og 2019 /8/, men er ikke fundet i området.

Gråsæl, spættet sæl og marsvin

Gråsæl, spættet sæl og marsvin er knyttet til de kystnære farvande, og projektet har derfor ingen relevans for disse arter.

Knopsvane og sangsvane

Der er flere observationer af både knopsvane og sangsvane fouragerende på markerne omkring Nagelsti. Observationerne er primært fra arealer syd og vest for byen Nagelsti, og der er ingen konkrete observationer fra selve projektområdet /6/. Det er dog ikke usandsynligt, at svanearterne også bruger arealet indenfor projektområdet som fourageringsområde.

Taffeland, troldand og hvinand

Der er i 2008 registreret taffeland, troldand og hvinand ud for kysten lige øst for området /7/. På DOF er der ligeledes talrige vinter-registreringer af de tre arter fra den nordlige del af Guldborgsund. Der er desuden registreret troldand i Guldborgsund ved Hvide Mær syd for Nagelsti. Den eneste af disse arter, der yngler i småsøer og moser, er taffelanden. Der er ingen registreringer af disse arter fra søerne i Engmosen.

Stor skallesluger

Stor skallesluger opholder sig på åbent vand, og projektet har således ikke relevans for arten.

Havørn og rørhøg

Der er registreret et enkelt ynglende havørnepar i Fuglebeskyttelsesområde nr. 86. Der er ingen registreringer af ynglende rørhøge fra området i forbindelse med NOVANA /7/. Der er mange observationer af både havørn og rørhøg fra området ved Nagelsti, men ingen fra selve projektområdet. Der er ikke kendskab til ynglende havørne eller rørhøg fra området eller i umiddelbar nærhed af dette.

Klyde

Klyde yngler hovedsageligt i små kolonier langs lavvandede kyster. I forbindelse med NOVANA-overvågningen er der i fuglebeskyttelsesområde nr. 86 udelukkende registreret ynglende klyder ved Majbølle Nor som ligger over 10 km nord for projektområdet. Der er ingen registreringer af arten fra området i DOF-databasen.

Rødrygget tornskade

Rødrygget tornskade yngler på lysåbne naturarealer som heder, overdrev og større rydninger. Der er ikke kendskab til ynglende par indenfor fuglebeskyttelsesområde nr 86, og der findes ingen registreringer af arten fra projektområdet.

Grågås

Grågåsen fouragerer på strandenge og marker og refter på de åbne vandflader. Optællinger fra Guldborgsund viser, at bestanden af trækkende grågæs svinger fra mellem 0-3650 individer pr. år. Der er mange observationer af grågæs fra markerne omkring Nagelsti, men ingen observationser fra selve projektområdet. Det er dog meget sandsynligt, at den også vil kunne findes her.

Målsætninger for Natura 2000-området

Der er ikke specifikke målsætninger for Engmosen. Nedenstående er de overordnede målsætninger, der fremgår af Natura 2000-planen for hele Natura 2000-området, og som kan knyttes til naturtyper og arter, der findes i Engmosen:

- At opnå og sikre gunstig bevaringsstatus for områdets truede arter: plettet rørvagt, splitterne, dværgterne, mosehornugle og eremit samt de truede naturtyper surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær.
- hensigtsmæssig drift og hydrologi,

- lav næringsstofbelastning samt
- gode etablerings- og spredningsmuligheder for arterne.

Der er også listet konkrete målsætninger i Natura 2000-planen. De konkrete målsætninger, der er relevante for Engmosen er listet nedenfor:

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse 1 eller 2 er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse 3-5 er målsætningen, at udviklingen i deres natur/skovtilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper og arter uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus.

Trusler og påvirkning

Nedenfor gennemgås de overordnede trusler, der kan påvirke de naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, der er knyttet til Engmosen.

Arealinddragelse

Der inddrages ikke areal af naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området. Der inddrages desuden ikke mere areal, hverken permanent eller midlertidig, i Natura 2000-området i forbindelse med etablering af råstofgraven, Arealet, der anvendes, er allerede en del af Ringsted-Femern projektet.

Hydrologiske forhold

Rigkær er en grundvandsafhængig mosetype med en meget artsrig plantesammensætning. De største trusler mod rigkær er dræning med efterfølgende sænkning af vandstanden. Dels vil rigkærsarterne, der er tilpasset vandmættede omgivelser, miste deres fordel, og dels vil iltning af jorden øge den mikrobielle nedbrydning af organisk materiale med frigivelse af næringsstoffer til følge. Naturkvaliteten i rigkær er således i høj grad præget af de hydrologiske forhold.

Elle- og askeskov er ligeledes karakteriseret ved fugtig bund med en plantesammensætning af arter, der trives ved at stå fugtigt til vådt. Også denne naturtype er sårbar overfor varige ændringer i hydrologien.

De næringsrige søer er selv sagt også afhængig af, at der ikke drænes, så vandstanden sænkes.

I forbindelse med ansøgning om tilladelse til at etablere den eksisterende råstofgrav "Engmosen" blev det vurderet, at der ikke ville ske gravning under grundvandsspejlet, og at områdets hydrologi derfor ikke ville blive påvirket ved råstofgravningen. I forbindelse med gravningen i råstofgraven "Engmosen" fandt man efterfølgende vandførende kalklag.

Da man stødte på kalklagene, blev der gravet uden om disse og i et enkelt område, hvor der uforvarende var gravet hul i kalken, blev der lagt ler ovenpå, så udstrømningen af vand fra kalken blev minimeret. De vandførende kalklag medførte således ikke til ændringer i hydrologien i forbindelse med råstofgravningen.

Ved de prøvegravninger, som blev foretaget i forbindelse med graveansøgningen til "Engmosen", blev disse vandførende kalklag ikke truffet, og moræneleret var tørt. I det nye graveområde "Strandbyvej" er der også udført prøvegravninger, hvor der heller ikke blev truffet grundvand.

Det primære grundvandsspejl er knyttet til skrivekridtet, som i graveområdet findes mellem kote -8 og kote -10 m DVR90. I forbindelse med råstofgravning graves der ikke dybere end kote -1,5 m.

Det vurderes, at der ikke vil ske en negativ påvirkning fra gravning i "Strandbyvej" på naturtyperne i Natura 2000-området, da det drejer sig om mindre vandmængder, som evt. siver ud fra de forventede kalklagsforekomster i graveområdet, og grundvandspotentialet i kalken vurderes ikke at kunne blive påvirket. Vandmængder, der evt. vil sive ud, vil ligesom i "Engmosen" blive begrænset ved tildækning med ler, hvis de træffes under gravearbejdet i "Strandbyvej".

Det vurderes således, også med den nye viden vedr. de vandførende kalklag fra området, at der ikke graves under grundvandsspejlet, og at områdets hydrauliske forhold derfor ikke vil ændres.

For mere information henvises til notatet "Risikovurdering af indvinding af råstoffer i graveområde Strandbyvej".

Næringsstofftilførsel

Ved tilførsel af næringsstoffer til de terrestriske naturtyper kan plantesamfundet ændre sig, og naturtypen ændrer dermed karakter. De mere nøjsomme arter bliver trængt tilbage af mere konkurrencesterke arter.

Mange små søer og vandhuller er truet af en for stor næringsbelastning. Vandhuller vil naturligt gro til med tiden, men mange steder sker tilgroningen unaturligt hurtigt på grund af stor tilførsel af næringsstoffer. Tilgroning og overskygning er et problem for vandhullernes plante- og dyreliv. Dette gælder også stor vandsalamander, der er følsom over for forurening, næringsstoffbelastning og overskygning.

Etablering af råstofgraven vil ikke medføre en øget næringsstoffbelastning til Natura 2000-området, da der ikke vil ske en vandsafstrømning fra det planlagte graveområde til Natura 2000-området, og dermed ikke transport af miljøfremmede stoffer eller næringsstoffer.

Støj og forstyrrelser i forhold til arter på udpegningsgrundlaget

Der kan potentielt være tale om en forstyrrelse af arter på udpegningsgrundlaget. Særligt ynglende fugle og flagermus er relevante i denne sammenhæng. Der er ikke kendskab til, at de to ynglefugle på udpegningsgrundlaget (havørn og rørhøg) yngler indenfor eller i nærheden af projektområdet /2/.

I forbindelse med fældning af ældre træer kan det risikeres, at der fældes flagermusegnede træer, hvorved arten kan blive forstyrret. Både bredøret flagermus og damflagermus bruger hule træer som opholdssted. Der fældes ikke flagermusegnede træer i forbindelse med etablering af råstofgraven.

Støj

Flagermus er generelt følsomme overfor støj, og undersøgelser viser, at flagermus undgår at jage i områder med støj. Ifølge støjberegninger vil støjen i forbindelse med råstofgraven ikke overstige 70 dB(A), hvilket er den tilladte støjgrænse. I selve Engmosen vil støjen være omkring 55 dB(A) i området tættest op marken med råstofgraven samt omkring arbejdsvejene, længere fra råstofgraven vil støjen fra råstofgraven være under 50 dB(A). Der arbejdes kun i dagtimerne fra kl. 7-18, hvor det formodes, at flagermus ikke jager.

Færdsel

Ved øget færdsel i området er der, udover øget forstyrrelse, også øget risiko for trafikdrab af arter som krydser adgangsvejene. Her er særligt tale om stor vandsalamander, der kan bevæge sig forholdsvis langt mellem vandhuller, og om flagermus, som bruger vejene som ledelinjer, når de jager. Der er eksproprieret areal til etablering af en midlertidig arbejdsvej langs Engmosevej, således at Engmosevej friholdes for tung trafik. Dette er godkendt af VVM-myndigheden. Den samme vej skal også benyttes til at transportere råstofferne fra råstofgraven "Strandbyvej" (se figur 7). Der køres også retur af denne arbejdsvej.

Damflagermus har en forholdsvis lav flyvehøjde (ofte under 2 meter) og er derfor særligt udsat for kollision. Bredøret flagermus flyver typisk i 4-5 meters højde, og er derfor knap så udsat. Der arbejdes i dagtimerne fra kl. 7-18, hvor flagermus er mindre aktive, og dermed minimeres risikoen for trafikdrab.

Som afværgeforanstaltning til det allerede godkendte baneprojekt opsættes paddehegn langs alle arbejdsveje ved Engmosen for at undgå, at padden færdes på vejen.

Figur 7: Markering af kørevej (grøn streg), eksisterende jordvold i 4 meters højde (orange streg), samt eksisterende pladehegn i 4 meters højde (lyseblå streg). Arbejdsområdets placering er markeret som en rød flade. Blå streg markerer opmagasinering af jord, der udlægges som en midlertidig jordvold på 2,5 m.

Efterbehandling

Som beskrevet i baggrundsafsnittet, så søges Region Sjælland om tilladelse til genopfyldning af råstofgraven. Opnås tilladelse til opfyldning af råstofgraven, vil råstofgraven blive fyldt op, og arealet reetableret til markareal. Gives der ikke tilladelse til opfyldning af råstofgraven, vil arealet reetableres som naturområde uden offentlig adgang.

Efterbehandling til landbrug

Opnås der tilladelse til genindbygning af uforurennet jord i råstofgraven, vil råstofgraven blive fyldt op med dokumenteret uforurennet dæmningsfyld fra baneprojektet beliggende nord derfor. Afslutningsvis vil den overjord (muld og lerjord) der indledningsvist blev aførømt, blive udlagt på arealet.

Efterbehandling til natur

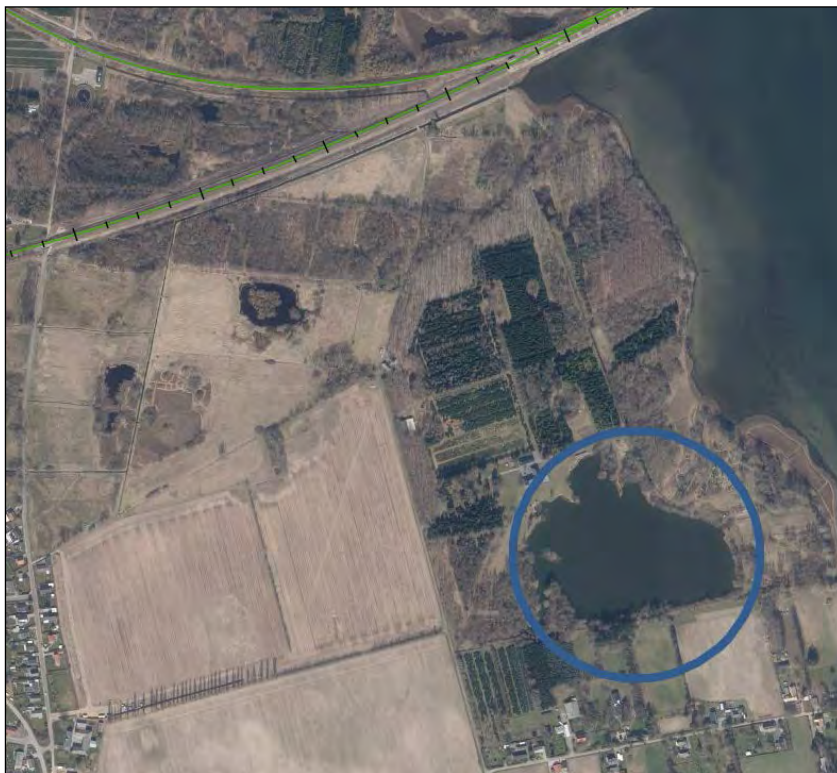
Opnås der ikke tilladelse til genindbygning af uforurenet jord i råstofgraven, vil råstofgraven reetableres som naturområde. Der vil i dette scenarie ikke udlægges dæmningsfyld i graveområdet, men det foreslås at en del af den lerjord (overjord), der er aførømmet fra arealet, inden selve råstofgravningen startede, udlægges som beskyttende lag i den del af området. Dette er for at forsinke nedsivningen af overfladevand til grundvandet. Der udlægges ikke muld i råstofgraven, som kommer til at stå som en blottet, sandet moræneflade. Der plantes hverken træer eller udsås frø. Råstofgraven efterlades til naturlig indvandring af planter og dyr.

Naturområdet vil være privat uden offentlig adgang. Det sikres adgang for gående (lodsejer) ned i råstofgraven, men etableres ikke stier i øvrigt.

I forhold til de trusler, der er mod naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, så vurderes det, at ingen af de to løsninger, der er til efterbehandling af arealet, har en væsentlig påvirkning på Natura 2000 området, da ingen af løsningerne medfører arealinddragelse, ændringer i de hydrauliske forhold eller næringsstoftilførsel. I forhold til støj og forstyrrelser vurderes dette også at være nogenlunde det samme for de to løsninger, da langt størstedelen af støjen samt kørsel er i forbindelse med driften af råstofgraven.

Vandområdeplaner 2021-2027

Omkring 170 m øst for den nye råstofgrav findes Strandby Sø, der er omfattet af vandområdeplanerne 2021-2027. Søen er en tidligere råstofgrav, der blev etableret i 1960'erne, da der var behov for materialer til den nye jernbane på Lolland. I basisanalysen for 2021-2027 er det foreløbige samlet miljømål for Strandby Sø fastsat til "God økologisk tilstand", og den samlet økologiske tilstandsvurdering er "Moderat økologisk tilstand".

Figur 8: Blå markering viser Strandby Sø.

Selvom der er en mindre hydraulisk kontakt mellem aflejringerne under råstofgraven og områderne omkring, vurderes det, at der ikke vil ske en grundvandsafstrømning fra det planlagte graveområde til Strandby Sø, og dermed ikke transport af miljøfremmede stoffer eller næringsstoffer. Hvis der stødes på vandførende kalklag i forbindelse med råstofgravningen graves der uden om disse, og hvis der mod forventning skulle graves hul på kalken lukkes det med ler. Da der etableres volde omkring graveområdet (se figur 7), vil der ikke ske støvspreddning, og støj fra gravprocessen vil være dæmpet. Dermed vil graveprocessen ikke påvirke den økologiske funktionalitet ved Strandby Sø.

Det ansøgte projekt vil derfor ikke, hverken direkte eller indirekte, påvirke miljøtilstanden i Strandby Sø.

For mere information henvises til notatet ”Risikovurdering af indvinding af råstoffer i graveområde Strandbyvej”.

Konklusion

Den største trussel mod den del af Natura 2000-området, der grænser op til området, hvor råstofgraven etableres, og de arter, der knytter sig til området, er ændring i de hydrologiske forhold, næringsstofbelastning samt støj og forstyrrelser.

Etablering af råstofgraven giver ikke anledning til en ændring i hydrologien, da der graves over grundvandsspejlet, og råstofgraven medfører heller ikke tilførsel af næring til Natura 2000-området. Ingen ynglende fugle fra udpegningsgrundlaget vil blive forstyrret, da de ikke er registreret i nærheden af projektet, og da der kun arbejdes i dagtimerne med råstofgraven, vurderes det, at flagermus i området ikke forstyrres under deres jagt.

Projektet inddrager desuden ikke areal fra beskyttede naturtyper på udpegningsgrundlaget, og der fældes ingen flagermusegnede træer. Som en del af det allerede godkendte Ringsted-Femern projekt er der opsat paddehegn omkring alle arbejdsveje ved Engmosen for at undgå, at padderne i området kommer ind på vejene. Ingen vandhuller eller engområder påvirkes hverken direkte eller indirekte af projektet, og det vurderes at områdets yngle- og ratseområder for padder ikke påvirkes væsentligt.

Det vurderes således, at etablering af endnu en råstofgrav på matrikel 2a Nagelsti By, Toreby på Lolland ikke vil påvirke Natura 2000 område nr. 173 væsentligt og dermed ikke vil være til hindre for, at Natura 2000-området kan opfylde sine målsætninger.

Referencer

1. Natura 2000 basisanalyse 2016-2021, Natura 2000-område nr. 173; Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand
2. Natura 2000 basisanalyse 2022-2027, Natura 2000-område nr. 173; Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand
3. MiljøGIS, Natura 2000 - Basisanalyse 2016-2021
4. MiljøGIS Natura 2000 - Basisanalyse 2022-2027
5. Danmarks Miljøportal
6. DOF
7. Novana Fugleovervågning
8. Novana artsovervågning

Bilag 10 Partshøringssvar BaneDanmark

Fra: Mette Daugaard Petersen (MDAP) <MDAP@BANE.dk>
Sendt: 22. februar 2022 15:05
Til: Carsten Funch Madsen; Jens Aalund (JEAA)
Cc: E2009-10RFB
Emne: SV: Partshøring af udkast til vilkårsændring til udvidelse af råstofindvinding Engmosevej 6A, Nagelsti
Vedhæftede filer: Udkast Vilkårsændring til udvidelse af råstofindvinding v Nagelsti_BaneDanmark_xx-xx-2022.docx

Hej Carsten

Tak for det fremsendte.

Jeg har følgende bemærkning vedrørende vilkår i punkt 3.1.4.2. Jeg har lige talt med vores akustiker, og han oplyser at der godt kan arbejde to gravemaskiner samtidigt i udvidelsesområdet (Strandbyvej) uden at grænseværdierne overskrides (hverken mod øst eller vest). Jeg synes derfor at din formulering af vilkåret måske kunne ændres, da den ligesom lukker af for den mulighed som jeg læser det. Kunne nedenstående være et forslag ?.

Eksisterende formulering

- **3.1.4.2:** *Ved anvendelse af 2 gravemaskiner samtidig i det samlede graveområde (både indenfor eksisterende tilladelse og nærværende udvidelse) skal den ene anvendes indenfor eksisterende/vestlige område, mens den anden skal anvendes i den østlige halvdel af udvidelsesarealet (øst for elmast), jf. oplysninger/forudsætninger i støjberegninger (bilag 5). Der må således ikke ske samtidig anvendelse af gravemaskiner indenfor eksisterende/vestlige område og den vestlige del af udvidelsesarealet.*

Nyt forslag

- *Der må ikke ske samtidig anvendelse af gravemaskiner indenfor eksisterende/vestlige område og den vestlige del af udvidelsesarealet. Ønskes der anvendelse af to gravemaskiner samtidigt i det samlede graveområde, og den ene skal arbejder i det eksisterende graveområde, må den anden således kun anvendes i den østlige del af udvidelsesområde (øst for mast). Der må gerne arbejde to gravemaskiner samtidigt i udvidelsesområdet.*

Med venlig hilsen

Mette Daugaard Petersen
Projekteringsleder Miljø
Ringsted-Femern Banen
M: +45 93547524
mdap@bane.dk

 BANEDANMARK

Fra: Mette Daugaard Petersen (MDAP) <MDAP@BANE.dk>
Sendt: 11. marts 2022 15:37
Til: Carsten Funch Madsen
Cc: Jens Aalund (JEAA); Lars Pedersen (LPED); Jonas Kvalheim Dahl (JKDA); E2009-10RFB; Jørgen John Rasmussen (JJRS)
Emne: SV: BaneDanmarks bemærkninger til modtaget Høringssvar udvidelse Strandbyvej v. Nagelsti i Guldborgsund Kommune

Hej Carsten

Nu har vores afvandingsfolk også lige været inde over, hvilket dog ikke ændrer ved mit tidligere indledende svar.

Ødelægger Banedanmark dræn eller rør i forbindelse med gravearbejdet eller på anden vis, f.eks. ved tryk, reetablerer vi naturligvis de ødelagte rør og sikrer at afvandingen fra naboarealer forsat kan ske uhindret.

Med hensyn til punktet "Reetablering af arealet og reetablering af rørført drænvand", hvor der stilles krav om en dimensioneringsgivende afstrømning på 1,67 l/s/Ha, så reetablerer vi de rør vi evt. måtte ødelægge med rør i samme dimension som de eksisterende.

God weekend.

Med venlig hilsen

Mette Daugaard Petersen
Projekteringsleder Miljø
Ringsted-Femern Banen
M: +45 93547524
mdap@bane.dk

 BANEDANMARK

Fra: Carsten Funch Madsen <carsm@regionsjaelland.dk>
Sendt: 9. marts 2022 12:18
Til: Mette Daugaard Petersen (MDAP) <MDAP@BANE.dk>
Emne: BaneDanmarks bemærkninger til modtaget Høringssvar udvidelse Strandbyvej v. Nagelsti i Guldborgsund Kommune

Hej Mette

Vi har modtaget vedhæftede høringssvar vedr. råstofindvindingen ved Nagelsti ifm. partshøring af udkast vedr. Strandbyvej.

Har I nogen bemærkninger til høringssvaret, inden vi træffer endelig afgørelse?

Venlig hilsen

Carsten Funch Madsen
Jordbrugsakademiker

Region Sjælland
Regional Udvikling
Alleen 15
4180 Sorø

Tlf. Regionen +45 70 15 50 00
Direkte/mobil +45 24 34 93 42
Personlig e-post carsm@regionsjaelland.dk
www.regionsjaelland.dk

[Læs om Region Sjællands håndtering af personoplysninger](#)

Fra: Kent Morel [<mailto:kent@morel.dk>]

Sendt: 7. marts 2022 16:55

Til: Natur Miljø <naturmiljo@regionsjaelland.dk>

Emne: Sag nr. EMN-2020-32775 Høringssvar vedr. ændret tilladelse Råstofudvinding på matr. nr. 2a. Nagelsti By, Toreby i Guldborgsund Kommune

Forsigtig: Ekstern mail

På Vegne af vor Klient – Direkte nabo til matr. nr. 2a – fremsendes hermed vedlagte.

Med venlig hilsen

Kent Morel
Grundforbedringskonsulent
Direkte Tlf: 53736014
Email: kent@morel.dk

Se vores hjemmeside. <http://www.morel.dk>

Grundforbedringskonsulenter K. MOREL ApS
Løjtoftevej 233A • 4900 Nakskov • Tlf. 54 95 38 46 • morel@morel.dk

STATSAUTORISERET
GRUNDFORBEDRINGSKONSULENTER

Planlægning og projektering
af traditionel- og gravefri dræning.
Vandløbsteknisk rådgivning.
Registrering og opmåling af fiber med mere.
Digitalisering af mark- og drænkort.
Opmåling af vandløb.
Maskinstyring.

K. MOREL

Løjtoftevej 233A · 4900 Nakskov
Tlf. 54 95 38 46 · Biltlf. 53 73 60 14
E-mail: kent@morel.dk
www.morel.dk

Til: **Region Sjælland**
Regional Udvikling
Allén 15
4180 Sorø

naturmiljo@regionsjaelland.dk

Att: Carsten Funch Madsen

Tlf: 24349342

carsm@regionsjaelland.dk

Nakskov, den 23.02.2022
Sag nr. 317-86 Digitalisering

DERES SAGS NR: EMN-2020-32775

HØRINGSSVAR

Udkast til vilkårsændring til udvidelse af råstofindvinding – matr. nr. 2a, Nagelsti By, Toreby, Guldborgsund Kommune.

Med henvisning til modtaget høringsmateriale ovennævnte sag angående – dateret 15/2-2022, fremsendes hermed HØRINGSSVAR på vegne af vor Klient - part i sagen:

Propr. Preben Suhr Hansen
Strandbyvej 8
4800 Nykøbing F
CVR: 75373554

Vor Klient er via sit ejerskab af - matr. nr. 3a, Nagelsti By, Toreby, Guldborgsund Kommune – direkte nabo til I Høringsmaterialet omhandlende påtænkte råstof indvindingsområde.

Vi har følgende Bemærkninger til udkast til afgørelse:

Afledning af drænvand fra naboareal matr. nr. 3a til indvindingsområdet:

- Udkast til afgørelse pkt. 6.5.1. behandler ikke infrastruktur anlæg for så vidt angår afledning af drænvand fra naboarealer.

Vor Klients areal – direkte syd for indvindingsområdet – er systemdrænet og afvandes henover matr. nr. 2a gennem rørledninger bl.a. til vandløb i den nordlige side af matr. nr. 2a.

I.f.m. indtag af råstof (ler) på matr.nr. 2a antages disse ledninger bortgravet.

Afledning af Ledningsført vand fra vor Klients areal til matr. Nr. 2a – under indvindingen – skal til enhver tid sikres. Afskæring/afbrydelse af disse ledninger – således at afledning fra vor Klients arealer umuliggøres - må IKKE finde sted. Det bør som vilkår i afgørelsen indskrives, at Banedanmark under arbejdets udførelse skal iværksætte interimisforanstaltninger, der til en hver tid sikre frit afledning af ledningsført vand. Vi henviser i øvrigt til topografien på såvel matr. nr. 2a som på matr. nr. 3a. Vi henviser i øvrigt til vor Klients rettigheder bl.a. - men ikke begrænset til - jf. LBK nr.1217.

Sikring af ledninger mod køre skader, hvor der ikke graves:

Af høringsmaterialet – herunder udkast til afgørelse - fremgår, at der etableres kørevej på matr. nr. 2a. Under en del af dette midlertidige adgangsvej anlæg (hvor der ikke graves) ligger vandførende ledninger fra vor Klients areal. Disse dræn hoved ledninger er ikke dimensioneret til, at modstå stort akseltryk fra f.eks. dumpere m.m. Der er derfor risiko for skader på disse ledninger – uagtet at der ikke graves. Herved er der også risiko for vandopsætning og dermed afgrødetab/skade på vort klients

areal matr. nr. 3a. Afskæring/afbrydelse af disse ledninger – således at afledning fra vor Klients arealer umuliggøres - må IKKE finde sted. Det bør i vilkår for afgørelsen indskrives, at Banedanmark under arbejdets udførelse skal iværksætte interimstiltag, der til enhver tid sikre frit afledning af ledningsført vand. Vi henviser i øvrigt til topografien på såvel matr. nr. 2a som på matr. nr. 3a. Vi henviser i øvrigt til vor Klients rettigheder bl.a. - men ikke begrænset til - jf. LBK nr.1217.

Afledning af overfladevand fra naboareal matr. nr. 3a til indvindingsområdet:

Af høringsmaterialet – herunder udkast til afgørelse – fremgår, at der etableres jordvolde langs en del af skellet mellem matr. nr. 2a og 3a. Der er herved risiko for, at vor Klients rettigheder jf. vandløbsloven vedr. afledning af overfladevand fra vor Klients areal matr. nr. 3a til matr. nr. 2a ulovligt undertrykkes. Det bør som vilkår i afgørelse indskrives, at der til enhver tid skal sikres, at overflader vand uhindret kan afledes fra matr. nr.3a til matr. 2a. Vi henviser i øvrigt til vor Klients rettigheder bl.a. - men ikke begrænset til - jf. LBK nr.1217.

Reetablering af arealet og reetablering af rørført drænvand.

- Udkast til afgørelse håndterer ikke reetablering af ledningsført vand fra vor Klients areal matr. nr. 3a over matr. nr. 2a. Det bør som vilkår for afgørelsen indføres, at Banedanmark – i.f.m. reetableringen af matr. nr. 2a – efter indvindingen er afsluttet – skal reetablere ledninger fra vor Klients areal matr. nr. 3a som tætte rør – henover matr. nr. 2a. Ledninger skal etableres så effektiv afledning opnås. Ledninger skal etableres i fast stabilt rørbed (ikke i opfyld). Ledninger skal være Dimensioneret mindst som de eksisterende ledninger, der var før indvindingens påbegyndelse, - eller som minimum således at vand fra topografisk opstrøms opland kan håndteres. Der bør indskrives et krav på mindst dimensionsgivende afstrømning på mindst 1,67 l/s/Ha.

Såfremt der måtte være spørgsmål står undertegnede til rådighed.

Med venlig hilsen

Kent Morel.
Grundforbedringskonsulent.
Mob.nr. 53736014
Mail: kent@morel.dk